

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 310

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

49. sējums
2006. gada 9. novembris

Saturs

I Tiesību akti, kuru publicēšana ir obligāta

- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1638/2006 (2006. gada 24. oktobris), ar ko paredz vispārējos noteikumus Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta izveidošanai 1
- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1639/2006/EK (2006. gada 24. oktobris), ar ko izveido konkurētspējas un inovāciju pamatprogrammu (2007. līdz 2013. gads) 15

I

(Tiesību akti, kuru publicēšana ir obligāta)

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 1638/2006

(2006. gada 24. oktobris),

ar ko paredz vispārējos noteikumus Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta izveidošanai

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 179. un 181.a pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽¹⁾,

tā kā:

- (1) Lai Kopienas ārējo palīdzību padarītu efektīvāku, ir ierosināta jauna plānošanas un sniegšanas struktūra. Šī regula ir viens no vispārējiem instrumentiem, kas nodrošina tiešu atbalstu Eiropas Savienības ārējām politikām.
- (2) Eiropadomes Kopenhāgenas 2002. gada 12. un 13. decembra sanāsmē apstiprināja, ka Eiropas Savienības paplašināšanās nozīmē būtisku iespēju attīstīt attiecības ar kaimiņvalstīm, to pamatā liekot kopīgas politiskas un ekonomiskās vērtības un ka Eiropas Savienība arī turpmāk apņemas nepieļaut jaunu robežlīniju rašanos Eiropā un veicināt stabilitāti un labklājību Eiropas Savienībā un aiz tās jaunajām robežām.
- (3) Eiropadomes Briseles 2004. gada 17. un 18. jūnija sanāsmē vēlreiz uzsvēra, ka tā piešķir būtisku nozīmi sadarbības stiprināšanai ar šīm kaimiņvalstīm, pamatojoties partnerībā un kopīgās īpašumtiesībās un veidojot kopīgas demokrātijas un cilvēktiesību ievērošanas vērtības.
- (4) Ciešu attiecību pamatā starp Eiropas Savienību un tās kaimiņvalstīm vajadzētu būt ieguldījumam kopīgu vērtību veidošanā, ieskaitot demokrātiju, tiesiskumu, labu pārvaldi un cilvēktiesību ievērošanu, kā arī tirgus ekonomikas, atvērtas, noteikumiem pakļautas un godīgas tirdzniecības, ilgtspējīgas attīstības un nabadzības izskausanas principiem.
- (5) Ir svarīgi, lai šajā regulā paredzētā Kopienas palīdzība tiktu sniegta saskaņā ar starptautiskajiem nolīgumiem un

starptautiskajām konvencijām, kam pievienojusies Kopiena, dalībvalstis un partnervalstis, un lai tā tiktu sniegta, ņemot vērā starptautisko tiesību vispārīgos principus, kurus puses kopīgi pieņēmušas.

- (6) Austrumeiropā un Dienvidkaukāzā pamatu līgumattiecībām sniedz partnerattiecību nolīgumi un sadarbības līgumi; Vidusjūras reģionā reģionālās sadarbības pamatu nodrošina Eiropas Vidusjūras reģiona partnerattiecības ("Barselonas process"), ko papildina asociācijas līgumu tīkls.
- (7) Eiropas kaimiņattiecību politikā Eiropas Savienība kopā ar partnervalstīm ir noteikusi prioritāšu kopumu, kas iestrādājamas vairākos rīcības plānos, par kuriem panākta kopīga vienošanās un kuri skar vairākas būtiskākās jomas un paredz īpašas darbības, ieskaitot politisko dialogu un reformas, tirdzniecības un ekonomikas reformu, līdzsvarotu sociāli ekonomisko attīstību, tieslietas un iekšlietas, enerģētiku, transportu, informācijas sabiedrību, vidi, izpēti, pilsoniskās sabiedrības izveidi un sakarus starp konkrētām personām. Attīstība šo prioritāšu sasniegšanā palīdzēs pilnībā noskaidrot partnerattiecību un sadarbības nolīgumu, kā arī asociācijas līgumu iespējas.
- (8) Lai atbalstītu partnervalstu ieguldījumu kopīgo vērtību un principu stiprināšanā un to centienus, īstenojot rīcības plānus, Kopienai vajadzētu būt gatavai sniegt atbalstu šīm valstīm un atbalstīt dažādas sadarbības formas starp šīm valstīm un ES dalībvalstīm, lai veidotu kopīgas stabilitātes, drošības un labklājības zonu, kurā notiek būtiska ekonomiskā integrācija un politiskā sadarbība.
- (9) Politisko, ekonomikas un sociālo reformu veicināšana kaimiņvalstīs ir svarīgs Kopienas palīdzības mērķis. Vidusjūras reģiona valstīs šo mērķi papildus īsteno saskaņā ar "Stratēģisko partnerību ar Vidusjūras reģiona un Vidējo

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2006. gada 6. jūlija Atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts) un Padomes 2006. gada 17. oktobra Lēmums.

- Austrumu valstīm". Attiecību veidošanā ar Vidusjūras reģiona Ziemeļāfrikas kaimiņvalstīm tiks ņemti vērā attiecīgi elementi no Eiropas Savienības stratēģijas Āfrikai.
- (10) Ir svarīgi, lai atbalsts, kas tiek nodrošināts kaimiņu jaunattīstības valstīm Eiropas kaimiņattiecību politikas ietvaros, būtu saskaņots ar Eiropas Kopienas attīstības politikas mērķiem un principiem, kā norādīts kopējā paziņojumā "Eiropas konsenss attīstības jomā" ⁽¹⁾, ko 2005. gada 20. decembrī pieņēma Padome un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvji, Eiropas Parlaments un Komisija.
- (11) Eiropas Savienība un Krievija ir nolēmusi izveidot īpašu stratēģisku partnerību, nosakot četras kopīgas teritorijas; Kopienas palīdzība tiks izmantota, lai atbalstītu šīs partnerības veidošanu un veicinātu pārrobežu sadarbību robežreģionos starp Krieviju un Eiropas Savienības kaimiņvalstīm.
- (12) Ziemeļu dimensija ir pamats Eiropas Savienības sadarbībai ar Krieviju, Norvēģiju un Islandi un ir svarīgi, lai Kopienas palīdzība tiktu izmantota arī tādu darbību atbalstīšanai, kas veicinās šī pamata ieviešanu. Šīs politikas jaunie mērķi tiks izklāstīti politiskā deklarācijā un politikas pamatdokumentā, kas jāsagatavo, pamatojoties uz pamatnostādņiem, kas apstiprinātas 2005. gada 21. novembra Ziemeļu dimensijas ministru sanāksmē.
- (13) Sadarbībai ar Vidusjūras reģiona partnervalstīm un palīdzības sniegšanai šīm valstīm būtu jānotiek saskaņā ar Eiropas Vidusjūras reģiona partnerību, kas noteikta ar Barselonas deklarāciju 1995. gada 28. novembrī, kā to apstiprināja Eiropas – Vidusjūras reģiona valstu partnerības desmitajai gadadienai veltītajā augstākā līmeņa sanāksmē 2005. gada 28. novembrī, un būtu jāņem vērā vienošanās, kas panākta šajā kontekstā par brīvās tirdzniecības telpas izveidošanu precēm līdz 2010. gadam un asimetriskās liberalizācijas procesa sākšanu.
- (14) Ir svarīgi sekmēt gan sadarbību pie Eiropas Savienības ārējās robežas, gan starp partnervalstīm, it sevišķi tām, kas ģeogrāfiski atrodas tuvu viena otrai.
- (15) Lai novērstu jaunu robežlīniju rašanos, ir sevišķi svarīgi novērst šķēršļus, kas kavē efektīvu pārrobežu sadarbību pie Eiropas Savienības ārējās robežas. Pārrobežu sadarbībai būtu jāveicina integrēta reģionāla attīstība starp kaimiņu reģioniem un harmoniska teritoriālā integrācija Kopienā un tās kaimiņvalstīs. Šo mērķi vislabāk var sasniegt, apvienojot ārējās politikas mērķus un ekonomisko, un sociālo kohēziju.
- (16) Lai palīdzētu kaimiņvalstu partneriem sasniegt to mērķus un veicinātu sadarbību starp šīm valstīm un Eiropas Savienības dalībvalstīm, vēlams izveidot vienotu, politikā balstītu instrumentu, kas aizstātu daudzos pastāvošos instrumentus, nodrošinot to saskaņotību un vienkāršojot palīdzības programmu plānošanu un vadību.
- (17) Ar šo instrumentu būtu jāatbalsta arī pārrobežu sadarbība starp partnervalstīm un Eiropas Savienības dalībvalstīm, nodrošinot efektivitāti un darbojoties vienotā vadības mehānismā un īstenojot vienotu procedūru kopumu. Tam vajadzētu būt balstītam uz to pieredzi, kas iegūta, īstenojot kaimiņattiecību programmas laika posmā no 2004. līdz 2006. gadam, un darbosies, pamatojoties uz tādiem principiem kā vairāk gadu programmu plānošana, partnerība un līdzfinansēšana.
- (18) Ir svarīgi, lai robežreģioni, kas pieder Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) valstīm un pašlaik piedalās dalībvalstu un partnervalstu pārrobežu sadarbībā, varētu to darīt arī turpmāk, izmantojot pašu resursus.
- (19) Ar šo regulu attiecībā uz 2007. līdz 2013. gada periodu nosaka finansējumu, kas budžeta lēmējinstīcijai ir galvenā atsaucē ikgadējās budžeta procedūras laikā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas leģislāciju nolīguma par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību ⁽²⁾ 37. punkta nozīmē.
- (20) Šīs regulas īstenošanai vajadzīgie pasākumi būtu jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ⁽³⁾.
- (21) Definējot īstenošanas noteikumus, kas reglamentēs pārrobežu sadarbības īstenošanu, un pieņemot stratēģijas dokumentus, rīcības programmas un īpašus pasākumus, kuri nav paredzēti stratēģijas dokumentos un kuru vērtība pārsniedz EUR 10 000 000 robežu, būtu jāpiemēro vadības procedūra.
- (22) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, proti, veicināt labāku sadarbību un progresīvu ekonomisko integrāciju starp Eiropas Savienību un kaimiņvalstīm, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka minētās rīcības mēroga dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā lēmumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai.

⁽²⁾ OV C 139, 14.6.2006., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp. Lēmumā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2006/512/EK (OV L 200, 22.7.2006., 11. lpp.).

⁽¹⁾ OV C 46, 24.2.2006., 1. lpp.

(23) Šī regula rada nepieciešamību atcelt Padomes Regulu (EEK) Nr. 1762/92 (1992. gada 29. jūnijs) par to finansiālās un tehniskās sadarbības protokolu īstenošanu, kas noslēgti starp Kopienas un Vidusjūras ārpuskopienas valstīm⁽¹⁾, Padomes Regulu (EK) Nr. 1734/94 (1994. gada 11. jūlijs) par finansiālo un tehnisko sadarbību ar Jordānas Rietumkrastu un Gazas sektoru⁽²⁾ un Padomes Regulu (EK) Nr. 1488/96 (1996. gada 23. jūlijs) par finansiāliem un tehniskiem pasākumiem (MEDA) ekonomikas un sociālo struktūru reformu atbalstam Eiropas – Vidusjūras reģiona partnerattiecībās⁽³⁾. Tāpat ar šo regulu aizstās Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 99/2000 (1999. gada 29. decembris) (TACIS) attiecībā uz palīdzības sniegšanu partnervalstīm Austrumeiropā un Vidusāzijā⁽⁴⁾, kura zaudē spēku 2006. gada 31. decembrī,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I SADAĻA

MĒRĶI UN PRINCIPI

1. pants

Temats un darbības joma

1. Šī regula izveido kaimiņattiecību un partnerības instrumentu, lai nodrošinātu Kopienas palīdzību labklājības un labu kaimiņattiecību attīstībai, iesaistot Eiropas Savienību un valstis un teritorijas, kas minētas pielikumā (turpmāk – “partnervalstis”).

2. Kopienas palīdzību izmanto partnervalstu labā. Kopienas palīdzību var izmantot Eiropas Savienības dalībvalstu un partnervalstu un to reģionu kopīgam labumam, lai stiprinātu pārrobežu un reģionu sadarbību tajā nozīmē, kā tas noteikts 6. pantā.

3. Eiropas Savienības pamatā ir tādas vērtības kā brīvība, demokrātija, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana un tiesiskums, ar dialoga palīdzību un sadarbības ceļā veicinot partnervalstu tiešanos pēc šīm vērtībām.

2. pants

Kopienas palīdzības apjoms

1. Kopienas palīdzība veicina labāku Eiropas Savienības un partnervalstu sadarbību un pieaugošu ekonomisko integrāciju, un it īpaši partnerattiecību un sadarbības nolīgumu, asociācijas līgumu un citu pašreizējo un turpmāko nolīgumu īstenošanu. Tas arī sekmē partnervalstu centienus nodrošināt labu pārvaldi un līdzsvarotu sociālo un ekonomisko attīstību.

⁽¹⁾ OV L 181, 1.7.1992., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 2112/2005 (OV L 344, 27.12.2005., 23. lpp.).

⁽²⁾ OV L 182, 16.7.1994., 4. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2110/2005 (OV L 344, 27.12.2005., 1. lpp.).

⁽³⁾ OV L 189, 30.7.1996., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 2112/2005.

⁽⁴⁾ OV L 12, 18.1.2000., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 2112/2005.

2. Kopienas palīdzību izmanto, lai atbalstītu pasākumus šādās sadarbības jomās:

- a) veicināt politisko dialogu un reformas;
- b) veicināt likumdošanas un reglamentējošo noteikumu pielīdzināšanu augstākiem standartiem visās jomās, kas saistītas ar partnervalstu attīstītu līdzdalību iekšējā tirgū un tirdzniecības pastiprināšanā;
- c) stiprināt valsts pārvaldes iestādes un iestādes, kas atbildīgas par politikas izstrādi un veiksmīgu ieviešanu tajās jomās, kas aptvertas asociācijas, partnerības, sadarbības nolīgumos un citos daudzpusējos nolīgumos, kurus slēdz Kopiena un/vai tās dalībvalstis un partnervalstis nolūkā sasniegt šajā pantā minētos mērķus;
- d) veicināt tiesiskumu un labu pārvaldi, tostarp stiprināt valsts administrācijas efektivitāti un tiesas iestāžu objektivitāti un efektivitāti, kā arī atbalstīt korupcijas un krāpniecības apkarošanu;
- e) veicināt ilgtspējīgu attīstību visos aspektos;
- f) īstenojot reģionālus un vietēja līmeņa centienus gan lauku teritorijās, gan pilsētās, lai samazinātu nelīdzsvarotību un uzlabotu reģionālās un vietējās potenciālās attīstības iespējas;
- g) veicināt vides aizsardzību, dabas saglabāšanu un ilgtspējīgu dabas resursu, tostarp saldūdens un jūras resursu, pārvaldību;
- h) atbalstīt nabadzības izskaušanas politiku, lai palīdzētu sasniegt ANO Tūkstošgades Attīstības mērķus;
- i) atbalstīt politikas virzienus, kas veicinātu sociālo attīstību, sociālo integrāciju, dzimumu līdztiesību, nediskrimināšanu, nodarbinātību un sociālo aizsardzību, tostarp migrējošo darba ņēmēju aizsardzību, sociālos dialogus un arod biedrību tiesību un darba pamatnoteikumu ievērošanu, tostarp attiecībā uz bērnu darbu;
- j) atbalstīt politikas, kas veicinātu veselību, izglītību un apmācību, ne tikai attiecībā uz izplatītākajām infekcijas slimībām, neinfekcijas slimībām un traucējumiem, bet arī uz pakalpojumu pieejamību, izglītību par to, kā saglabāt labu veselību, ieskaitot reproduktīvo veselību meitenēm un sievietēm;
- k) veicināt un aizsargāt cilvēktiesības un pamatbrīvības, kā arī sieviešu un bērnu tiesības;

- l) atbalstīt demokratizāciju, tostarp palielinot pilsoniskās sabiedrības organizāciju lomu, atbalstot mediju plurālismu, kā arī veicot vēlēšanu novērošanu un palīdzību vēlēšanās;
- m) veicināt pilsoniskas sabiedrības attīstību, un jo īpaši nevalstisko organizāciju attīstību;
- n) atbalstīt tirgus ekonomikas attīstību, tostarp pasākumus privātā sektora attīstībai un mazo un vidējo uzņēmumu attīstībai, investīciju veicināšanai un globālās tirdzniecības stiprināšanai;
- o) veicināt sadarbību enerģētikas, telekomunikāciju un transporta nozarēs, tostarp to savstarpējo sadarbību, sadarbības tīklus un to darbības, pastiprinot starptautiskā transporta un enerģētikas darbību aizsardzību un drošību un veicinot atjaunīgus enerģijas avotus, energoefektivitāti un ekoloģisko transportu;
- p) nodrošināt atbalstu pasākumiem, kas cenšas palielināt iedzīvotāju pārtikas drošumu, jo īpaši sanitārajā un fitosanitārajā jomā;
- q) garantēt efektīvu un drošu robežu pārraudzību;
- r) atbalstīt reformu un palielināt darbības kapacitāti tieslietās un iekšlietās, tostarp tādās jomās kā patvērums, migrācija un atpakļuzņemšana, un cilvēku tirdzniecības, kā arī terorisma un organizētās noziedzības apkarošana un novēršana, tostarp tās finansēšanas, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un nodokļu krāpniecības apkarošana un novēršana;
- s) atbalstīt administratīvo sadarbību, lai uzlabotu pārredzamību un informācijas apmaiņu nodokļu sistēmas jomā, lai cīnītos pret nodokļu atcelšanu un izvairīšanos no nodokļu nemaksāšanas;
- t) veicināt līdzdalību Kopienas izpētes un inovāciju darbībās;
- u) veicināt sadarbību starp ES un partnervalstu augstākās izglītības izstādēm, veicināt skolotāju, pētnieku un studentu mobilitāti;
- v) veicināt dažādu kultūru dialogu, sakarus starp konkrētām personām, tostarp sakarus ar imigrantu kopienām dalībvalstīs, pilsonisko sabiedrību sadarbību, kultūras iestādes un jauniešu apmaiņas pasākumus;
- w) atbalstīt sadarbību nolūkā aizsargāt vēsturisko un kultūras mantojumu un veicināt tā attīstības potenciālu, tostarp ar tūrisma palīdzību;
- x) atbalstīt partnervalstu līdzdalību Kopienas programmās un aģentūrās;
- y) atbalstīt pārrobežu sadarbību ar vietēja līmeņa kopējām iniciatīvām, lai veicinātu ilgtspējīgu ekonomisko, sociālo un vides attīstību robežreģionos un integrētu teritorijas attīstību gar Kopienas ārējo robežu;
- z) veicināt reģionālo un apakšreģionālo sadarbību un integrāciju, tostarp vajadzības gadījumā ar valstīm, kurām šīs regulas izpratnē nav tiesības saņemt Kopienas palīdzību;
- aa) nodrošināt atbalstu pēckrīzes situācijās, ieskaitot atbalstu bēgļiem un pārvietotajām personām un palīdzību, sagatavojoties dabas katastrofām;
- bb) veicināt komunikāciju un sekmēt informācijas apmaiņu starp partneriem par pasākumiem un aktivitātēm, kas tiek finansēti saskaņā ar šīm programmām;
- cc) risināt kopīgas problēmas, kas attiecas uz abām sadarbības pusēm un citus mērķus, kas savietojami ar šīs regulas darbības sfēru.

3. pants

Politiskais pamatojums

1. Kopīgo politisko pamatojumu Kopienas palīdzības programmu veidošanai šajā regulā nosaka partnerības un sadarbības, asociācijas un citi līdzīgi pašreizēji vai nākotnes nolīgumi, kas varētu noteikt attiecības ar partnervalstīm, atbilstoši Komisijas paziņojumi un Padomes atzinumi, kas izklāsta vadlīnijas Eiropas Savienības politikas virzībai uz šīm valstīm. Kopīgi rīcības plāni vai citi līdzīgi dokumenti sniedz galvenos atbalsta punktus, nosakot Kopienas palīdzības priekšrocības.

2. Ja Eiropas Savienība un tās partnervalstis nav noslēgušas nolīgumus, kas minēti 1. punktā, Kopienas palīdzība tiek sniegta gadījumā, ja to uzskata par lietderīgu Eiropas Savienības politikas mērķu sasniegšanā, un to plāno, pamatojoties uz šiem mērķiem.

4. pants

Papildināmība, partnerība un līdzfinansēšana

1. Šajā regulā paredzētā Kopienas palīdzība parasti papildina vai veicina atbilstošas valsts, reģionālās vai vietējās stratēģijas un pasākumus.

2. Šajā regulā paredzētā Kopienas palīdzība parasti tiek sniegta partnerībā starp Komisiju un saņēmējvalstīm. Kur vien iespējams, partnerībā iesaistāmas valsts, reģionālās un vietējās varas iestādes, ekonomiskie un sociālie partneri, pilsoniskā sabiedrība un citas attiecīgās iestādes.

3. Saņēmējvalstis, kad iespējams, iesaista attiecīgos atbilstīgā teritoriālā līmeņa partnerus programmu un projektu sagatavošanā, īstenošanā un monitoringā, jo īpaši reģionālā un vietējā līmenī.

4. Šajā regulā paredzētajai Kopienas palīdzībai parasti tiek nodrošināts līdzfinansējums no saņēmējvalstīm, izmantojot sabiedriskos fondus, saņēmēju ieguldījumus vai citus finanšu avotus. Līdzfinansējuma prasības var atcelt pienācīgi pamatotos gadījumos un ja tas ir nepieciešams pilsoniskās sabiedrības attīstības un nevalstisko dalībnieku atbalstam un pasākumiem, kas paredzēti cilvēktiesību un pamatbrīvību veicināšanai un demokratizācijas atbalstam.

5. pants

Saskaņotība, savietojamība un koordinēšana

1. Saskaņā ar šo regulu finansētās programmas un projekti atbilst Eiropas Savienības politikai. Tie ir saskaņā ar noslēgtajiem nolīgumiem starp Kopieni, tās dalībvalstīm un partnervalstīm un ievēro to noslēgto daudzpusējo nolīgumu un starptautisko konvenciju saistības, tostarp par cilvēktiesību ievērošanu, demokrātiju un labu pārvaldi.

2. Komisijai un ES dalībvalstis nodrošina saskaņotību starp šajā regulā paredzēto Kopienas palīdzību un finanšu palīdzību, ko Kopiena un dalībvalstis sniedz, izmantojot citus iekšējos un ārējos finanšu instrumentus, un ar Eiropas Investīciju bankas (EIB) starpniecību.

3. Komisija un dalībvalstis nodrošina savu palīdzības programmu koordināciju, lai pakāpeniski palielinātu palīdzības sniegšanas efektivitāti un lietderīgumu, ievērojot izstrādātās pamatnostādnes sadarbības koordinācijas uzlabošanai ārējās palīdzības jomā un politikas un procedūru saskaņošanai. Koordinācija ietver regulāras apspriedes un biežu atbilstošas informācijas apmaiņu dažādos palīdzības sniegšanas posmos, jo īpaši nozares līmenī, un koordinācija ir būtisks posms Kopienas un dalībvalstu plānošanas procesos.

4. Sadarbībā ar dalībvalstīm Komisija veic nepieciešamos soļus, lai nodrošinātu atbilstošu saskaņošanu un sadarbību starp daudzpusējām un reģionālām organizācijām un iestādēm kā starptautiskām finanšu institūcijām, Apvienotajām Nācijām, fondiem un programmām un ziedotājiem, kas nav no Eiropas Savienības.

II SADAĻA

PROGRAMMU PLĀNOŠANA UN FONDU ASIGNĒŠANA

6. pants

Programmu veidi

1. Šajā regulā paredzētā Kopienas palīdzība tiek īstenota, izmantojot:

- a) valstu, daudzvalstu un pārrobežu stratēģijas dokumentus un daudzgadu indikatīvās programmas saskaņā ar 7. pantu, aptverot:
 - i) valstu vai daudzvalstu programmas, kas nodrošina palīdzību vienai partnervalstij vai veido reģionālu vai apakšreģionālu sadarbību starp divām vai vairākām partnervalstīm un kurās var piedalīties dalībvalstis;
 - ii) pārrobežu sadarbības programmas, kas nodrošina sadarbību starp vienu vai vairākām dalībvalstīm un vienu vai vairākām partnervalstīm, un kas norisinās kaimiņu reģionos pie to kopējās Kopienas ārējās robežas.
- b) 9. pantā minētās kopīgās darbības programmas pārrobežu sadarbībai, 12. pantā minētās ikgadējās rīcības programmas un 13. pantā minētos īpašos pasākumus.

2. Daudzvalstu programmās var iekļaut vairāku reģionu sadarbības pasākumus. Šajā regulā transreģionālā sadarbība nozīmē dalībvalstu un partnervalstu sadarbību, kuras mērķis ir risināt kopīgas problēmas kopīgās interesēs un kura notiek jebkur dalībvalstu un partnervalstu teritorijā.

7. pants

Programmu plānošana un fondu asignēšana

1. Lai īstenotu valstu vai daudzvalstu programmas, pieņem stratēģijas dokumentus saskaņā ar 26. panta 2. punktā noteikto procedūru. Stratēģijas dokumenti raksturo politisko pamatojumu un rīcības plānus, kas noteikti 3. pantā, kā arī atbilst 4. un 5. pantā noteiktajiem principiem un kārtībai. Stratēģijas dokumentus izstrādā laika posmam, kas saskaņots ar politikā noteiktajām priekšrocībām, un tajos iekļauj daudzgadīgas paredzētās programmas, ieskaitot paredzēto daudzgadīgo finansiālo asignējumu un tos prioritāros mērķus katrai valstij vai reģionam, kuri ir saskaņā ar 2. panta 2. punktā uzskaitītajiem. Tos pārskata vidusposma pārskatā vai kad vien nepieciešams, un tos groza saskaņā ar procedūru, kas noteikta 26. panta 2. punktā.

2. Izstrādājot valstu vai daudzvalstu programmas, Komisija pēc pārskatāmiem un objektīviem kritērijiem nosaka asignējumus katrai programmai, ņemot vērā iesaistītā reģiona vai valsts īpašo raksturojumu un vajadzības, Eiropas Savienības un attiecīgās valsts sadarbības centienu apmērus, panākumus kopīgi nospraus-

to mērķu īstenošanā, tostarp attiecībā uz pārvaldi un reformu, kā arī uz pārvaldes un Kopienas palīdzības apgušanas spēju.

3. Vienīgi pārrobežu sadarbības nolūkā un lai izstrādātu kopīgas darbības programmas, kā minēts 9. panta 1. punktā, sadarbības programmu indikatīvos daudzgadu asignējumus un teritoriālās vienības, kas tiesīgas piedalīties katrā no programmām, saskaņā ar 26. panta 2. punktā noteikto procedūru, pieņem vienu vai, ja nepieciešams, vairākus stratēģijas dokumentus. Šos stratēģijas dokumentus izstrādā, ņemot vērā 4. un 5. pantā izklāstītos principus un kārtību, un tie principā aptver līdz pat septiņu gadu laika posmu no 2007. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim.

4. Komisija nosaka līdzekļu sadalījumu pārrobežas reģionu sadarbības programmām atbilstoši objektīviem kritērijiem, piemēram, iesaistīto reģionu iedzīvotāju skaitam un citiem apstākļiem, kas varētu ietekmēt sadarbības intensitāti, piemēram, pierobežas reģiona īpašām iezīmēm, administratīvajai kapacitātei un spējām apgūt Kopienas palīdzību.

5. Saskaņā ar šo regulu Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) piedalās izstrādātajās un īstenojamajās pārrobežu sadarbības programmās. Eiropas Reģionālās attīstības fonda ieguldījumu robežām ar partnervalstīm summa ir paredzēta Padomes Regulā (EK) Nr. 1083/2006 (2006. gada 11. jūlijs), ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu ⁽¹⁾.

6. Demokrātijas krīzes vai draudu gadījumā tiesiskumam, cilvēktiesībām un pamatbrīvībai, dabas katastrofas vai cilvēka izraisītas katastrofas gadījumā var tikt izmantota ārkārtējā procedūra, lai veiktu speciālu stratēģijas dokumentu pārskatu. Šis pārskats nodrošinās saskaņotību starp Kopienas palīdzību, kuru nodrošina saskaņā ar šo regulu, un palīdzību, kuru nodrošina citi Kopienas finanšu instrumenti, ieskaitot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, *Euratom*) ⁽²⁾, ar ko izveido stabilitātes instrumentu.

III SADAĻA

PĀRROBEŽU SADARBĪBA

8. pants

Valstis, kas ģeogrāfiski tiesīgas iesaistīties

1. Šīs regulas 6. panta 1. punkta a) ii apakšpunktā minētās pārrobežu sadarbības programmas var attiekties uz sekojošiem pierobežas reģioniem:

a) visas teritoriālās vienības, kas atbilst NUTS 3. līmenim vai ir tam līdzvērtīgas, pie sauszemes robežas starp dalībvalstīm un partnervalstīm;

b) visas teritoriālās vienības, kas atbilst NUTS 3. līmenim vai ir tam līdzvērtīgas, pie būtiskas nozīmes jūras krustceļiem;

c) visas krasta teritoriālās vienības, kas atbilst NUTS 2. līmenim vai ir tam līdzvērtīgas un atrodas pie jūras baseina, kas kopīgs dalībvalstīm un partnervalstīm.

2. Lai nodrošinātu pašreizējās sadarbības turpināšanu un citos pamatotos gadījumos, teritoriālajām vienībām, kas piekļaujas 1. punktā minētajām vienībām, var atļaut piedalīties pārrobežu sadarbībā, ievērojot noteikumus, kas iekļauti 7. panta 3. punktā minētajos stratēģijas dokumentos.

3. Kad pārrobežu sadarbības programmas, kas minētas 1. punkta b) apakšpunktā, ir izstrādātas, Komisija var, saskaņojot ar partneriem, izteikt priekšlikumu par to, ka piedalīšanās sadarbībā var tikt attiecināts uz visām NUTS 2. līmeņa teritoriālajām vienībām, kuru teritorijā atrodas NUTS 3. līmeņa teritoriālās vienības.

4. Būtiskas nozīmes jūras krustceļu saraksts Komisija nosaka stratēģijas dokumentos, kas minēti 7. panta 3. punktā, pamatojoties uz attālumu un citiem atbilstošiem ģeogrāfiskiem un ekonomiskiem kritērijiem.

9. pants

Plānošana

1. Šajā regulā paredzēto pārrobežu sadarbību realizē daudzgadu programmās, kurās ietilpst divu robežvalstu vai robežvalstu grupas sadarbības daudzgadu pasākumi, kas veicina noteiktu priekšrocību kopuma īstenošanu un kas var tikt īstenotas, izmantojot Kopienas palīdzību (turpmāk – "kopīgās darbības programmas"). Kopīgās darbības programmas ir balstītas uz stratēģijas dokumentiem, kas minēti 7. panta 3. punktā.

2. Kopīgās darbības programmas nozīmīgām sauszemes robežvalstīm un jūras robežvalstīm izstrādā attiecībā uz katru robežu atbilstīgajā teritoriālajā līmenī un tajās ietilpst tās teritoriālās vienības, kas pieder vienai vai vairākām dalībvalstīm un vienai vai vairākām partnervalstīm, un kas tiesīgas iesaistīties programmās.

3. Kopīgās darbības programmas attiecībā uz piekrastes reģioniem ir daudzpusējas, un tajās ietilpst atbilstīgas teritoriālās vienības, kurām ir kopīgs jūras baseins, kas pieder vairākām valstīm, ieskaitot vismaz vienu dalībvalsti un vienu partnervalsti, ņemot vērā to institucionālo sistēmu un partnerības principu. Tajās var iekļaut divpusējas darbības vienas dalībvalsts un vienas partnervalsts sadarbības atbalstam. Šīs programmas ir cieši saskaņotas ar pārvalstu sadarbības programmām, kuras daļēji dublē ģeogrāfisko pārklājumu un kuras izveidotas Eiropas Savienībā atbilstīgi Regulai (EK) Nr. 1083/2006.

4. Kopīgās darbības programmas izstrādā iesaistītās dalībvalstis un partnervalstis atbilstošā teritoriālā līmenī atbilstoši to institucionālajai sistēmai, ņemot vērā partnerības principu, kas

⁽¹⁾ OV L 210, 31.7.2006., 25. lpp.

⁽²⁾ Vēl nav publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*.

noteikts 4. pantā. Parasti šo programmu darbības laika posms ir septiņi gadi – no 2007. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim.

5. Citas valstis, kas nepiedalās kopīgā darbības programmā un kurām nav kopīga jūras baseina, var tikt piesaistītas kā kopīgajai darbības programmai un saņemt Kopienas palīdzību atbilstīgi to īstenošanas noteikumu nosacījumiem, kas minēti 11. pantā.

6. Viena gada laikā pēc 7. panta 3. punktā minēto stratēģijas dokumentu apstiprināšanas, programmas dalībvalstis kopīgi iesniedz Komisijai pieteikumus kopīgajām darbības programmām. Komisija pieņem katru kopīgo darbības programmu, izvērtējot tās atbilstību šai regulai un īstenošanas noteikumiem.

7. Kopīgās darbības programmas var tikt pārskatītas pēc programmas dalībvalstu, programmā iesaistīto robežreģionu vai Komisijas iniciatīvas, lai ņemtu vērā izmaiņas sadarbības prioritātēs, sociālekonomiskajā attīstībā, pēc attiecīgo pasākumu īstenošanas un monitoringa un novērtēšanas procesa novērotajiem rezultātiem, un tām vajag piemērot pieejamo palīdzības apmēru un pārdalīt resursus.

8. Pēc kopējo darbības programmu piemērošanas Komisija noslēdz finanšu līgumu ar partnervalstīm saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem Padomes Regulā (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 (2002. gada 25. jūnijs) par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam ⁽¹⁾. Finanšu līgums ietver tiesību normas, kas ir nepieciešamas, lai īstenotu kopīgo darbības programmu, un šo līgumu būtu jāparaksta arī kopīgajai vadības iestādei, kas minēta 10. pantā.

9. Programmas dalībvalstis, ievērojot partnerības principu, kopīgi izvēlēsies tos pasākumus, kas atbilst kopīgo darbības programmu priekšrocībām un kopīgās programmas pasākumus, kas saņems Kopienas palīdzību.

10. Īpašos un atbilstīgi pamatotos gadījumos, kad:

- a) kopīgo darbības programmu nevar izstrādāt, jo radušās partnerības problēmas starp programmā iesaistītajām valstīm vai starp Eiropas Savienību un partnervalsti;
- b) vēlākais līdz 2010. gada 30. jūnijam dalībvalstis vēl nav iesniegušas Komisijai kopīgo darbības programmu;
- c) partnervalsts neparaksta finanšu līgumu līdz gada beigām pēc programmas pieņemšanas;
- d) kopīgo darbības programmu nevar īstenot dalībvalstu savstarpējo nesaskaņu dēļ;

Komisija pēc apspriešanās ar attiecīgo (ajām) dalībvalsti (īm) veic nepieciešamos pasākumus, lai ļautu attiecīgajai dalībvalsti izmantot ERAF iemaksu programmā atbilstīgi Regulai (EK) Nr. 1083/2006.

10. pants

Programmu vadība

1. Kopīgās darbības programmas principā īsteno ar kopīgas vadības starpniecību, ko nodrošina kopīga vadības iestāde, kas atrodas dalībvalstī. Kopīgajai vadības iestādei var palīdzēt apvienotais tehniskais sekretariāts.

2. Programmas dalībvalstis izņēmuma kārtā var piedāvāt Komisijai, lai kopīgā vadības iestāde būtu izvietota partnervalstī ar nosacījumu, ka noteiktā iestāde atbilst visiem kritērijiem, kas noteikti Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 attiecīgajos noteikumos.

3. Šajā regulā "kopīga vadības iestāde" ir jebkura valsts vai privāta iestāde vai organizācija, tostarp pati valsts, nacionālā, reģionālā vai vietējā līmenī, ko kopīgi iecēlusi dalībvalsts vai dalībvalstis un partnervalsts vai partnervalstis, kas sadarbojas kopīgā darbības programmā, kurai ir finansiālā un administratīvā kapacitāte, lai vadītu Kopienas palīdzību, un ir juridiskā kapacitāte, lai noslēgtu līgumus saskaņā ar šajā regulā noteiktajiem mērķiem.

4. Kopīgā vadības iestāde ir atbildīga par kopīgo darbības programmu vadīšanu un īstenošanu saskaņā ar drošas tehniskas un finansiālas administrācijas principu, un, lai nodrošinātu darbību likumību un regularitāti. Šim nolūkam tai nodrošina attiecīgu vadību, kontroli un grāmatvedības sistēmas un standartus.

5. Kopīgas darbības programmas vadības un kontroles sistēma nodrošina atbilstīgu vadības, sertifikācijas un revīzijas funkciju sadalījumu, vai nu skaidri nošķirot pienākumus vadības iestādē vai arī nozīmējot atsevišķas sertifikācijas un revīzijas struktūras.

6. Lai ļautu kopīgās darbības programmas pienācīgi sagatavot īstenošanai, pēc tās parakstīšanas un pirms finanšu līguma parakstīšanas Komisija var atļaut kopīgajai vadības iestādei izmantot daļu no programmas budžeta, lai sāktu finansēt, piemēram, vadības iestādes saimniecisko darbības izmaksas, tehnisko palīdzību un citus sagatavošanās pasākumus. Sīkākus šīs sagatavošanas stadijas nosacījumus iekļauj īstenošanas noteikumos, kas minēti 11. pantā.

⁽¹⁾ OV L 248, 16.9.2002., 1. lpp.

11. pants

Īstenošanas noteikumi

1. Īstenošanas noteikumus, kas nosaka konkrētus noteikumus šīs sadaļas īstenošanai, pieņem saskaņā procedūru, kas minēta 26. panta 2. punktā.
2. Īstenošanas noteikumi attiecas uz tādiem jautājumiem kā līdzfinansēšanas likme, kopīgu darbības programmu sagatavošana, kopīgo iestāžu iecelšana un funkcijas, uzraudzības un atlases komiteju un apvienotā sekretariāta loma un funkcijas, tiesības uz izdevumiem, kopīgu projektu atlase, sagatavošanas stadija, Kopienas palīdzības tehniskā un finanšu vadība, finanšu kontrole un revīzija, uzraudzība un novērtēšana, redzamība un informatīvi pasākumi potenciālajiem saņēmējiem.

IV SADAĻA

ĪSTENOŠANA

12. pants

Rīcības programmu apstiprināšana

1. Pamatojoties uz 7. panta 1. punktā norādītajiem stratēģijas dokumentiem izstrādātās rīcības programmas parasti apstiprina uz gadu saskaņā ar 26. panta 2. punktā minēto procedūru.

Izņēmuma kārtā, piemēram, ja rīcības programma vēl nav pieņemta, Komisija var apstiprināt pasākumus ārpus rīcības programmām, pamatojoties uz 7. pantā minētajiem stratēģijas dokumentiem un indikatīvajām daudzgadu programmām, saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem un noteikumiem, kas attiecas uz rīcības programmām.

2. Rīcības programmas nosaka mērķus, rīcības jomas, sagaidāmos rezultātus, vadības procedūras un kopējo plānoto finansējuma apjomu. Tajās ņem vērā pieredzi, kas gūta, īstenojot iepriekšējās Kopienas palīdzības programmas. Tajās apraksta finansējamās darbības, norāda katrai darbībai piešķirto līdzekļu daudzumu un plānoto īstenošanas grafiku. Tajās nosaka tos darbības rādītājus, kurus uzrauga, īstenojot saskaņā ar šīm programmām finansētos pasākumus.

3. Pārrobežu sadarbībai Komisija pieņem kopīgas programmas saskaņā ar 9. pantā minēto procedūru.

4. Komisija rīcības programmas un kopīgās pārrobežu sadarbības programmas iesniedz Eiropas Parlamentam un dalībvalstīm vienu mēnesi pēc to pieņemšanas.

13. pants

Tādu īpašu pasākumu apstiprināšana, kas nav paredzēti stratēģijas dokumentos un indikatīvajās daudzgadu programmās

1. Neparedzētu un pienācīgi pamatotu vajadzību vai apstākļu gadījumā Komisija apstiprina īpašus pasākumus, kas nav paredzēti stratēģijas dokumentos vai orientējošās daudzgadu programmās (turpmāk – "īpaši pasākumi").

Īpašos pasākumus var arī izmantot, lai finansētu darbības, atvieglotu pāreju no ārkārtas palīdzības uz ilgtermiņa attīstības darbībām, kuras paredzētas, lai nodrošinātu, ka sabiedrība ir labāk sagatavota periodiskām krīzēm.

2. Kad šādu pasākumu izmaksas pārsniedz EUR 10 000 000, Komisija tos apstiprina saskaņā ar 26. panta 2. punktā minēto procedūru.

Procedūru, kas minēta 26. panta 2. punktā, nedrīkst izmantot īpašo pasākumu labošanai, piemēram, tehniskiem pielāgojumiem, īstenošanas perioda pagarināšanai, asignējumu pārdalīšanai paredzamajā budžetā vai budžeta apjoma palielināšanai mazāk par 20 % no sākotnējā budžeta, ar noteikumu, ka šie labojumi neietekmē sākotnējos mērķus, kas izklāstīti Komisijas lēmumā.

3. Īpašie pasākumi aprakstā nosaka mērķus, rīcības jomas, sagaidāmos rezultātus, izmantotās vadības procedūras un kopējo plānoto finansējuma apjomu. Tajā apraksta finansējamās darbības, norāda katrai darbībai piešķirto līdzekļu apjomu un plānoto īstenošanas grafiku. Tajās nosaka tos darbības rādītājus, kas jāuzrauga, īstenojot īpašos pasākumus.

4. Komisija īpašo pasākumu, kuru vērtība nepārsniedz EUR 10 000 000, aprakstu nosūta Eiropas Parlamentam un dalībvalstīm viena mēneša laikā pēc lēmuma pieņemšanas.

14. pants

Partneri, kas tiesīgi saņemt finansējumu

1. Šie partneri ir tiesīgi uz šajā regulā minēto finansējumu, lai īstenotu rīcības programmas, kopīgās pārrobežu sadarbības programmas un īpašos pasākumus:

- a) partnervalstis un reģioni, un to iestādes;
- b) tādas partnervalstu decentralizētas vienības kā reģioni, departamenti, provinces un municipalitātes;
- c) kopuzņēmumi, ko kopīgi izveidojušas partnervalstis un reģioni, un Kopiena;

- d) starptautiskas organizācijas, ieskaitot reģionālas organizācijas, Apvienoto Nāciju Organizācija, departamenti un misijas, starptautiskas finanšu iestādes un attīstības bankas, ja tās sniedz savu ieguldījumu šīs regulas mērķu īstenošanai;
- e) Kopienas iestādes un struktūras, bet tikai, lai realizētu tāda veida atbalsta pasākumus, kas minēti 16. pantā;
- f) Eiropas Savienības aģentūras;
- g) kā arī šādas dalībvalstu, partnervalstu un reģionu vienības un iestādes saskaņā ar 21. pantā paredzētajiem nosacījumiem par Kopienas ārējās palīdzības pieejamību, ja tās sniedz savu ieguldījumu šīs regulas mērķu īstenošanai:
- i) sabiedriskas vai daļēji valsts iestādes, vietējās pašvaldības vai juridiskas personas un to apvienības;
 - ii) kompānijas, uzņēmumi un citas privātas organizācijas, un uzņēmēji;
 - iii) finanšu iestādes, kas piešķir, veicina un finansē privātas investīcijas partnervalstīs un reģionos;
 - iv) punkta h) apakšpunktā minētās nevalstiskas institūcijas;
 - v) fiziskas personas;
- h) šādas nevalstiskas iestādes:
- i) nevalstiskas organizācijas;
 - ii) organizācijas, kas pārstāv nacionālās un/vai etniskās minoritātes;
 - iii) vietējo iedzīvotāju grupas un tirgotāju asociācijas;
 - iv) kooperatīvi, arodbiedrības, organizācijas, kas pārstāv ekonomiskās un sociālās intereses;
 - v) vietējās organizācijas (ieskaitot organizāciju tīklus), kas darbojas decentralizētā reģionālā sadarbībā un integrācijā;
 - vi) patērētāju organizācijas, sieviešu un jauniešu organizācijas, izglītības, kultūras, izpētes un zinātnes organizācijas;
 - vii) universitātes;
 - viii) baznīcas un reliģiskas asociācijas un kopienas;
 - ix) plašsaziņas līdzekļi;
 - x) pārrobežu asociācijas, nevalstiskās asociācijas un neatkarīgie fondi.

2. Gadījumos, kad ir svarīgi veicināt šīs regulas mērķu sasniegšanu, Kopienas atbalstu var piešķirt iestādēm vai institūcijām, kas nav tieši minētas šajā pantā.

15. pants

Pasākumu veidi

1. Kopienas palīdzība izmantojama, lai finansētu programmas, projektus un jebkura veida pasākumus, kas veicina šīs regulas mērķu sasniegšanu.
2. Kopienas palīdzību var arī izmantot:
 - a) lai finansētu tehniskās palīdzības un mērķtiecīgus administratīvus pasākumus, tostarp tādas administratīvās sadarbības pasākumus, kuros iesaistīti valsts sektora eksperti no programmā iesaistītajām dalībvalstīm un to reģionālajām un vietējām iestādēm;
 - b) lai finansētu ieguldījumus un ar ieguldījumiem saistītas darbības;
 - c) ieguldījumiem EIB vai citā finanšu starpniecības iestādē, saskaņā ar 23. pantu, aizdevuma finansēšanai, ieguldīšanai akcijās, garantiju fondos vai investīciju fondos;
 - d) izņēmuma gadījumos parādu atvieglošanas programmām saskaņā ar starptautisku parādu atvieglošanas programmu;
 - e) nozaru vai vispārējā budžeta atbalstam, ja partnervalsts izdevumu vadība ir pietiekami pārredzama, uzticama un efektīva, un kur tā ir izveidojusi pietiekami noformulētas nozaru vai makroekonomiskās politikas, kuras ir apstiprinājuši galvenie līdzekļu devēji, attiecīgā gadījumā ieskaitot starptautiskās finanšu institūcijas;
 - f) lai nodrošinātu procentu likmju subsidēšanu, it sevišķi vides aizņēmumiem;
 - g) lai nodrošinātu apdrošināšanu pret nekomerciāla rakstura riskiem;
 - h) lai ieguldītu fondā, ko nodibinājusi Kopiena, tās dalībvalstis, starptautiskas un reģionālas organizācijas, citi līdzekļu devēji vai partnervalstis;
 - i) lai ieguldītu starptautisko finanšu institūciju vai reģionālo attīstības banku kapitālā;
 - j) lai finansētu izdevumus, kas nepieciešami efektīvai to valstu projektu un programmu administrācijai un uzraudzībai, kurām piešķirta Kopienas palīdzība;
 - k) lai finansētu mikroprojektus;
 - l) pārtikas nodrošināšanas pasākumiem.

3. Kopienas palīdzību parasti neizmanto, lai segtu nodokļus, muitas nodokļus un citus fiskālos maksājumus.

16. pants

Atbalsta pasākumi

1. Kopienas finansējums var arī segt izdevumus, kas saistīti ar sagatavošanas, kontroles, uzraudzības, revīzijas un izvērtēšanas darbībām, kas tiešā veidā nepieciešamas šīs regulas īstenošanai un tās mērķu sasniegšanai, piemēram, pētījumiem, sanāksmēm, informācijai, informētības palielināšanai, publicēšanas darbībām un apmācībai, tostarp partneriem paredzētiem mācību pasākumiem, kas dotu tiem iespēju iesaistīties dažādos programmu posmos, izdevumus, kas saistīti ar datortīkliem informācijas apmaiņas nodrošināšanai, kā arī visus citus administratīva un tehniska atbalsta izdevumus, kas Komisijai var rasties programmas vadīšanas laikā. Tā arī segs izdevumus par Komisijas delegācijām administrēšanas atbalstam, kas nepieciešams, lai vadītu finansētās darbības saskaņā ar šo regulu.

2. Šo atbalsta aktivitāšu kopumam nav noteikti jābūt iekļautam daudzgadu programmā un tādēļ tos var finansēt ārpus stratēģijas dokumentiem un indikatīvajām daudzgadu programmām. Tomēr tās var arī finansēt saskaņā ar indikatīvajām daudzgadu programmām. Saskaņā ar 13. pantu Komisija apstiprina atbalsta pasākumus, kas neietilpst indikatīvajās daudzgadu programmās.

17. pants

Līdzfinansējums

1. Šajā regulā minētie pasākumi var saņemt līdzfinansējumu, tai skaitā no:

- a) dalībvalstīm, to reģionālajām un vietējām iestādēm, kā arī valsts iestādēm un daļēji valsts iestādēm;
- b) EEZ valstīm, Šveicei un citām donorvalstīm, un it īpaši no to valsts aģentūrām un aģentūrām ar daļējām pašpārvaldes tiesībām;
- c) starptautiskām organizācijām, ieskaitot reģionālās organizācijas, un it īpaši no starptautiskajām un reģionālajām finanšu institūcijām;
- d) kompānijām, firmām, citām privātām organizācijām un tirdzniecības uzņēmumiem, un citām nevalstiskām institūcijām;
- e) partnervalstīm un reģioniem, kas saņem fondu finansējumu.

2. Paralēlā līdzfinansējuma gadījumā projekts vai programma tiek sadalīts vairākos skaidri nosakāmos apakšprojektos, no kuriem katru finansē cits partneris, nodrošinot līdzfinansējumu tā, ka ir nosakāms finansējuma mērķis. Kopīgā līdzfinansējuma gadījumā kopējās projekta vai programmas izmaksas tiek sadalītas starp partneriem, kas nodrošina līdzfinansējumu, un

resursi tiek apvienoti tā, ka projektā vai programmā nav iespējams noteikt kādas specifiskas darbības finanšu avotu.

3. Kopīga līdzfinansējuma gadījumā Komisija var saņemt un vadīt fondus 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minēto organizāciju vārdā, lai īstenotu kopīgos pasākumus. Saskaņā ar Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 18. pantu šādus fondus uzskata par asignētiem ieņēmumiem.

18. pants

Vadības procedūras

1. Komisija ievieš šajā regulā paredzētās darbības saskaņā ar Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002.

2. Komisija var uzticēt valsts iestāžu uzdevumus un it īpaši budžeta īstenošanas uzdevumus iestādēm, kas norādītas Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 54. panta 2. punkta c) apakšpunktā, ja tās ir starptautiskā mērogā atzītas, saderīgas ar starptautiski atzītām pārvaldes un kontroles sistēmām un tās atrodas pārrauga valsts iestāžu pārraudzībā.

3. Komisija ar partnervalstīm var noslēgt pamat nolīgumus, kuros noteikti visi nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu efektīvu Kopienas palīdzības īstenošanu un Kopienas finanšu interešu aizsardzību.

4. Decentralizētas vadības gadījumā Komisija var izlemt izmantot saņēmējpartnera valsts vai reģiona iepirkuma vai dotāciju metodes, ja:

- a) saņēmējpartnera valsts vai reģiona metodes atbilst pārredzamības, proporcionalitātes, vienādas procedūras un nediskriminācijas principiem un novērš interešu konfliktu;
- b) saņēmējpartnera valsts vai reģions apņemas regulāri pārbaudīt, lai Kopienas budžeta finansētās darbības tiek pienācīgi īstenotas, veikt attiecīgos pasākumus, lai novērstu pārkāpumus un krāpšanu un, ja nepieciešams, uzsākt procedūras, lai atgūtu nepamatoti samaksātos naudas līdzekļus.

19. pants

Budžeta saistības

1. Budžeta saistības tiek pildītas, pamatojoties uz Komisijas pieņemtajiem lēmumiem saskaņā ar 9. panta 6. punktu, 12. panta 1. punktu, 13. panta 1. punktu un 16. panta 2. punktu.

2. Budžeta saistības, kas paredzētas vairākos finanšu gados īstenojamiem pasākumiem, var sadalīt uz vairākiem gadiem daļās, kas aptver vienu gadu.

3. Kopienas finansējums sniedzams šādās juridiskās formās, *inter alia*, finansēšanas līguma, dotāciju līguma, iepirkuma līguma un darba līguma formā.

20. pants

Kopienas finanšu interešu aizsardzība

1. Ikviens līgums, ko noslēdz saskaņā ar šo regulu, ietver noteikumus, kas nodrošina Kopienas finanšu interešu aizsardzību, jo īpaši attiecībā uz pārkāpumiem, krāpšanu, korupciju un jebkurām citām nelikumīgām darbībām saskaņā ar Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību⁽¹⁾, Padomes Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienas finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām⁽²⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 (1999. gada 25. maijs) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF)⁽³⁾.

2. Līgums dod īpašas tiesības Komisijai un Revīzijas palātai veikt revīziju, tostarp dokumentu revīziju vai revīziju uz vietas jebkuram līgumslēdzējam vai apakšlīgumslēdzējam, kas ir saņēmis Kopienas līdzekļus. Tas arī īpaši pilnvaro Komisiju veikt pārbaudes un apskates uz vietas, kā paredzēts Regulā (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96.

3. Visi līgumi, kas noslēgti, lai īstenotu Kopienas palīdzību, nodrošina Komisijas un Revīzijas palātas 2. punktā paredzētās tiesības pēc līgumu īstenošanas un tās laikā.

21. pants

Dalība konkursos un līgumos

1. Iepirkuma vai dotāciju līgumu konkursos, kuri tiek finansēti saskaņā ar šo regulu, var piedalīties jebkura fiziska persona, kas ir valstspiederīga Kopienas dalībvalstij, valstij, kura saskaņā ar šo regulu ir saņēmējvalsts, Pirmsiestāšanās instrumenta, kas izveidots ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1085/2006 (2006. gada 17. jūlijs), ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA)⁽⁴⁾, saņēmējvalstij vai EEZ dalībvalstij, kā arī jebkura šajās valstīs dibināta juridiska persona.

2. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija var atļaut konkursos piedalīties fiziskām personām no valsts, kam ar kaimiņvalstīm ir tradicionāli ekonomiskie, tirdzniecības vai ģeogrāfiskie sakari, kā arī juridiskām personām, kuras dibinātas šādā valstī, un izmantot piegādes un materiālus ar citu izcelsmi.

3. Iepirkuma vai dotāciju līgumu piešķiršanā, kas tiek finansēti saskaņā ar šo regulu, var piedalīties arī jebkura fiziska persona, kura ir valstspiederīga jebkurai citai valstij, kas nav minēta 1. punktā, vai jebkura šādā valstī dibināta juridiska persona, ja ir izveidota savstarpēja piekļuve ārējai palīdzībai. Savstarpēju piekļuvi piešķir, ja vien valsts ar vienlīdzīgiem noteikumiem atzīst par atbilstīgām dalībvalstis un attiecīgo saņēmējvalsti.

Savstarpēju piekļuvi Kopienas ārējai palīdzībai ievieš ar īpašu lēmumu par attiecīgo valsti vai attiecīgo valstu reģionālo grupu. Šādu lēmumu pieņem Komisija saskaņā ar 26. panta 2. punktā minēto kārtību, un tas ir spēkā vismaz vienu gadu.

Savstarpējas piekļuves piešķiršana Kopienas ārējai palīdzībai balstās uz Kopienas un citu atbalsta sniedzēju salīdzinājumu, un to īsteno nozares līmenī vai valsts līmenī neatkarīgi no tā, vai tā ir atbalsta sniedzēja valsts vai saņēmējvalsts. Lēmums par šāda savstarpīguma piešķiršanu atbalsta sniedzējai valstij balstās uz šāda atbalsta sniedzēja sniegtā atbalsta pārredzamību, konsekventi un proporcionāli, tostarp uz tā kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem aspektiem. Īstenojot procedūru, kas aprakstīta šajā punktā, apspriežas ar saņēmējvalstīm.

4. Saskaņā ar šo regulu finansēto iepirkuma un dotāciju līgumu piešķiršanā var piedalīties starptautiskas organizācijas.

5. Līgumu noslēgšanas procedūru kontekstā ierosinātajiem speciālistiem nav jāievēro iepriekš izklāstītie noteikumi par valsts piederību.

6. Visu pasūtījumu un materiālu, kas iepirkti atbilstīgi līgumiem, kurus finansē saskaņā ar šo regulu, izcelsmes vieta ir Kopiena vai valsts, kas ir tiesīga veikt piegādi saskaņā ar šo pantu. Jēdziens "izcelsme" šīs regulas nolūkā ir definēts attiecīgajos Kopienas tiesību aktos par izcelsmes noteikumiem muitas vajadzībām.

7. Atbilstoši pamatotos gadījumos Komisija var atļaut iepirkuma un dotāciju līgumu piešķiršanā piedalīties fiziskām personām, kas nav 1., 2. un 3. punktā minēto valstu valstspiederīgie, un juridiskām personām, kuras nav izveidotas 1., 2. un 3. punktā minētajās valstīs, vai pirkt piegādes vai materiālus, kuru izcelsme atšķiras no 6. punktā noteiktās izcelsmes. Izņēmumus var pamatot ar produktu un pakalpojumu trūkumu atbilstīgo valstu tirgos, ārkārtas steidzamību, kā arī ar iespējamu projekta, programmas vai darbības īstenošanas neiespējamību vai pārāk apgrūtinātu īstenošanu attiecīgo dalības noteikumu dēļ.

8. Ja Kopienas finansējums attiecas uz darbību, kas īstenoata starptautiskas organizācijas starpniecību, attiecīgajās līguma piešķiršanas procedūrās var piedalīties visas fiziskās un juridiskās personas, kam ir tādas tiesības saskaņā ar 1., 2. un 3. punktu, kā arī visas tās fiziskās un juridiskās personas, kurām ir tādas tiesības saskaņā ar atbilstīgās organizācijas noteikumiem, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret visiem līdzekļu devējiem. Tos pašus noteikumus piemēro attiecībā uz piegādēm, materiāliem un ekspertiem.

Ja Kopienas finansējums attiecas uz darbību, ko līdzfinansē dalībvalsts, trešā valsts, kam piemēro 3. punktā minēto savstarpīgumu, vai reģionāla organizācija, attiecīgajās līguma

⁽¹⁾ OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.

⁽³⁾ OV L 136, 31.5.1999., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 210, 31.7.2006., 82. lpp.

piešķiršanas procedūrās var piedalīties visas fiziskās un juridiskās personas, kam ir tādas tiesības saskaņā ar 1., 2. un 3. punktu, kā arī visas tās fiziskās un juridiskās personas, kurām ir tādas tiesības saskaņā ar atbilstīgās dalībvalsts, trešās valsts vai reģionālās organizācijas noteikumiem. Tos pašus noteikumus piemēro attiecībā uz piegādēm, materiāliem un ekspertiem.

9. Ja Kopienas palīdzību saskaņā ar šo regulu pārvalda 10. pantā minētā kopīgā vadības iestāde, kā iepirkuma noteikumus piemēro tos noteikumus, kuri minēti 11. pantā minētajos īstenošanas noteikumos.

10. Pretendenti, kam piešķirti līgumi saskaņā ar šo regulu, ievēro Starptautiskās Darba organizācijas konvencijās noteiktos darba pamatstandartus.

11. Panta 1. līdz 10. punkts neskar to organizāciju dalību, kurām attiecībā uz konkrētās darbības mērķiem ir atbilstīgas tiesības saistībā ar to raksturu vai atrašanās vietu.

22. pants

Finansēšana avansā

Procentus, kas uzkrāti par avansa maksājumiem saņēmējvalstīm, atskaita no pēdējā maksājuma.

23. pants

Fondi, kas nodoti Eiropas Investīciju bankai un citām finanšu starpniecības iestādēm

1. Fondus, kas minēti 15. panta 2. punkta c) apakšpunktā, pārvalda finanšu starpniecības iestādes, Eiropas Investīciju banka vai jebkura cita banka vai organizācija, kurai ir nepieciešamā kapacitāte šādu fondu pārvaldīšanai.

2. Katrā atsevišķā gadījumā Komisija pieņem 1. panta īstenošanas noteikumus attiecībā uz risku sadalīšanu, atlīdzību fondu pārvaldošajai finanšu starpniecības iestādei, fondu peļņas izmantošanu un atgūšanu, kā arī darbības slēgšanu.

24. pants

Novērtēšana

1. Komisija regulāri novērtē ģeogrāfisko un pārrobežu politiku un programmu, un nozaru politiku rezultātus un programmu efektivitāti, lai noteiktu, vai mērķi ir sasniegti, un lai noformulētu ieteikumus attiecībā uz nākotnes darbību uzlabošanu.

2. Komisija nosūta nozīmīgus novērtējuma ziņojumus apspriedes komitejā, kas minēta 26. pantā. Šos rezultātus un apspriedes ņem vērā, izstrādājot programmas un piešķirot līdzekļus.

V SADAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

25. pants

Gada ziņojums

Komisija izvērtē attīstību šajā regulā minēto pasākumu īstenošanā un iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei gada ziņojumu par palīdzības izlietojumu. Šo ziņojumu iesniedz arī Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai. Gada ziņojumā ietilpst šāda informācija par iepriekšējo gadu: informācija par finansētajiem pasākumiem, monitoringa un novērtēšanas rezultāti un informācija par budžeta saistībām un maksājumiem katrai valstij, reģionam un sadarbības nozarei.

26. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz Komiteja.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 4. un 7. pantu.

Lēmuma 1999/468/EK 4. panta 3. punktā paredzētais termiņš ir 30 dienas.

3. Komiteja pieņem savu reglamentu.

4. Komitejas darbā saistībā ar jautājumiem, kas attiecas uz Eiropas Investīciju banku, kā novērotājs piedalās šīs bankas pārstāvis.

5. Nolūkā veicināt dialogu ar Eiropas Parlamentu, Komisija to regulāri informē par komitejas darbu un iesniedz attiecīgos dokumentus, tai skaitā darba kārtību, pasākumu projektus un sanāksmju protokolu kopsavilkumus saskaņā ar Lēmuma 1999/468/EK 7. panta 3. punktu.

27. pants

Tādas trešās valsts līdzdalība, kura nav minēta pielikumā

1. Lai nodrošinātu Kopienas palīdzības saskaņotību un efektivitāti, pieņemot 12. punktā minētās programmas vai 13. pantā minētos īpašos pasākumus, Komisija var izlemt, ka valstis, teritorijas un reģioni, kas var saņemt Kopienas palīdzību, izmantojot citus Kopienas ārējā atbalsta instrumentus un Eiropas Attīstības fondu, var piedalīties šajā regulā minētajos pasākumos, ja īstenojamais projekts vai programma ir globāla, reģionāla vai pārrobežu.

2. Šo finansēšanas iespēju var paredzēt stratēģijas dokumentos, kas minēti 7. pantā.

3. Noteikumus par tiesībām, kas paredzēti 14. pantā, un noteikumus par dalību iepirkuma procedūrās, kas paredzēti 21. pantā, pielāgo tā, lai varētu piedalīties attiecīgās valstis, teritorijas un reģioni.

4. Attiecībā uz programmām, ko finansē saskaņā ar dažādu Kopienas ārējā atbalsta instrumentu noteikumiem, iepirkuma procedūrās var atļaut piedalīties visām to valstu fiziskām un juridiskām personām, kuras atbilst attiecīgajiem kritērijiem saskaņā ar dažādajiem instrumentiem.

28. pants

Kopienas palīdzības apturēšana

1. Neierobežojot noteikumus par palīdzības apturēšanu, kas noteikti partnerattiecību un sadarbības nolīgumos un asociācijas nolīgumos, kas noslēgti ar partnervalstīm un reģioniem, ja partnervalsts neievēro 1. pantā paredzētos principus, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma var veikt piemērotas darbības attiecībā uz Kopienas palīdzību, kas partnervalstij piešķirta saskaņā ar šo regulu.

2. Šādos gadījumos Kopienas palīdzību vispirms izmanto, lai sniegtu atbalstu nevalstiskiem dalībniekiem to pasākumu īstenošanā, kuri paredzēti cilvēktiesību un pamatbrīvību veicināšanai un demokratizācijas procesa atbalstīšanai partnervalstīs.

29. pants

Finansējums

1. Finansējums šīs regulas īstenošanai laikā no 2007. gada līdz 2013. gadam ir EUR 11 181 000 000, kas tiek sadalīts šādi:

- a) vismaz 95 % no finansējuma piešķir 6. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) daļā minētajām valstu un daudzvalstu programmām;

- b) līdz 5 % no finansējuma piešķir 6. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) daļā minētajām pārrobežu sadarbības programmām.

2. Ikgadējos asignējumus saskaņā ar finanšu plānu apstiprina par budžetu atbildīgā iestāde.

30. pants

Pārskats

Līdz 2010. gada 31. decembrim Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā novērtēta šīs regulas īstenošana pirmajos trīs gados, vajadzības gadījumā pievienojot tiesību akta priekšlikumu, ar kuru ievieš tajā nepieciešamos grozījumus, tostarp 29. panta 1. punktā minētajā finansējuma sadalījumā.

31. pants

Atcelšana

1. No 2007. gada 1. janvāra tiek atcelta Regula (EEK) Nr. 1762/92, Regula (EK) Nr. 1734/94 un Regula (EK) Nr. 1488/96.

2. Atceltās regulas joprojām paliek saistošas tiesību aktiem un saistībām līdz 2007. budžeta gadam.

32. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

To piemēro no 2007. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2006. gada 24. oktobrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
J. BORRELL FONTELLES

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
P. LEHTOMÄKI

PIELIKUMS

1. pantā minētās partnervalstis

Alžīrija;

Armēnija;

Azerbaidžāna;

Baltkrievija;

Ēģipte;

Gruzija;

Izraēla;

Jordānija;

Krievijas Federācija;

Libāna;

Lībija;

Maroka;

Moldova;

Palestīnas Rietumu apgabals un Gazas sektors;

Sīrija;

Tunisija;

Ukraina.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS Nr. 1639/2006/EK

(2006. gada 24. oktobris),

ar ko izveido konkurētspējas un inovāciju pamatprogrammu (2007. līdz 2013. gads)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 156. pantu, 157. panta 3. punktu un 175. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Lisabonas Eiropadome 2000. gada 23. un 24. martā izvirzīja mērķi panākt, lai Eiropas Savienības ekonomika kļūtu par konkurētspējīgāko un dinamiskāko uz zinātnes atziņām balstīto ekonomiku pasaulē. Eiropadome uzsvēra, cik būtiski ir radīt maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) labvēlīgus apstākļus, izplatīt labāko prasi un nodrošināt maksimālu konvergenci starp dalībvalstīm. Gēteborgas Eiropadome 2001. gada 15. un 16. jūnijā vienojās par Savienības stratēģiju ilgtspējīgas attīstības veicināšanai, lai ekonomiskā izaugsme ietu kopsolī ar sociālo integrāciju un vides aizsardzību. Ražošanas veidiem uzņēmumos ir būtiska nozīme ilgtspējīgas attīstības uzturēšanā.
- (2) Būtu jāizveido konkurētspējas un inovāciju pamatprogramma (turpmāk – "Pamatprogramma"), ar kuras palīdzību Kopienā varētu uzlabot konkurētspēju un inovāciju jauču, veicināt zināšanu sabiedrības attīstību un sekmēt ilgtspējīgu attīstību uz līdzsvarotas ekonomiskās izaugsmes bāzes.
- (3) Šāda programma pilnībā iekļautos pavasara Eiropadomei adresētajā Komisijas 2005. gada 2. februāra paziņojumā "Sadarbība izaugsmes un darbvietu attīstībai – Jauns Lisabonas stratēģijas posms", kurā formulēts ieteikums īstenot darbības, kuru nolūks būtu sasniegt ekonomisko izaugsmi un palielināt konkurētspēju, kā arī panākt, ka Eiropa kļūst par labvēlīgāku vidi investīcijām un darbam, atgādinot, ka ir jāveicina uzņēmējdarbības iniciatīva, jāpiesaista pietiekams apjoms riska kapitāla jaunu uzņēmumu dibināšanai un jāsiglabā stabils rūpnieciskais pamats

Eiropā, vienlaikus sekmējot inovācijas un jo īpaši inovācijas vides jomā, t. i., inovācijas, kas saistītas ar vides tehnoloģijām vai šādu tehnoloģiju izmantošanu, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) ieviešanu un resursu ilgstošu izmantošanu. Tā kā konkurenci lielā mērā virza aktīvi uzņēmumi, kas strādā atklātos un konkurējošos tirgos, un to atbalsta pareizi ietvara noteikumi, Kopienas finansējumam ir jābūt vērstam uz atbalsta izlīdzināšanu un papildus finansējuma nodrošināšanu, lai cīnītos ar tirgus kļūdām.

- (4) Eiropas Mazo uzņēmumu hartā (turpmāk – "Harta"), ko Eiropadome apstiprināja 2000. gada 19. un 20. jūnija sanāksmē Santa Maria de Feirā, mazie uzņēmumi raksturoti kā "Eiropas ekonomikas pamats". Veidojot valstu un Eiropas politiku, būtu efektīvāk jāņem vērā mazo un amatniecības uzņēmumu īpatnības, prasības un cerības. Paredzot Kopienas pasākumus, ar kuriem veicina MVU, kā, piemēram, Komisijas 2005. gada 10. novembra paziņojums "Kopienas Lisabonas programmas īstenošana – Mūsdienīga MVU politika izaugsmes un nodarbinātības veicināšanai", būtu jāņem vērā Hartā paredzētie mērķi, un Pamatprogramma būtu jāizmanto kā līdzeklis, lai veicinātu Hartā uzstādīto mērķu sasniegšanu.
- (5) Pamatprogrammā īpaša uzmanība būtu jāpievērš MVU, kā definēts Komisijas Ieteikumā 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju ⁽⁴⁾. Tajā īpaša uzmanība būtu jāpievērš "gazeļu" specifiskajām īpatnībām un prasībām, kā arī mikrouzņēmumu un amatniecības uzņēmumu, kā arī īpašo mērķa grupu, tostarp sieviešu uzņēmējdarbībā īpatnībām.
- (6) Pamatprogrammā būtu jāapkopo īpašie pasākumi, kurus Kopiena īsteno attiecībā uz uzņēmējdarbību, MVU, rūpniecības konkurētspēju, inovācijām, IKT, vides tehnoloģijām un saprātīgu enerģiju, un ko līdz šim reglamentēja Padomes Lēmums 96/413/EK (1996. gada 25. jūnijs) par Kopienas darbības programmas īstenošanu Eiropas rūpniecības konkurētspējas pastiprināšanai ⁽⁵⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1336/97/EK (1997. gada 17. jūnijs) par vairākām pamatnostādņēm attiecībā uz Eiropas telekomunikāciju tīkliem ⁽⁶⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1655/2000 (2000. gada 17. jūlijs) par Finanšu instrumentu videi (LIFE) ⁽⁷⁾, Padomes

⁽¹⁾ OV C 65, 17.3.2006., 22. lpp.⁽²⁾ OV C 115, 16.5.2006., 17. lpp.⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2006. gada 1. jūnija Atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts) un Padomes 2006. gada 12. oktobra Lēmums.⁽⁴⁾ OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.⁽⁵⁾ OV L 167, 6.7.1996., 55. lpp.⁽⁶⁾ OV L 183, 11.7.1997., 12. lpp. Lēmumā grozījumi izdarīti ar Lēmumu Nr. 1376/2002/EK (OV L 200, 30.7.2002., 1. lpp.).⁽⁷⁾ OV L 192, 28.7.2000., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1682/2004 (OV L 308, 5.10.2004., 1. lpp.).

- Lēmums 2000/819/EK (2000. gada 20. decembris) par uzņēmumu un uzņēmējdarbības daudzgadu programmu, īpaši attiecībā uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) 2001.–2005.)⁽¹⁾, Padomes Lēmums 2001/48/EK (2000. gada 22. decembris), ar ko pieņem Kopienas daudzgadu programmu, lai veicinātu Eiropas digitālā satura attīstību un lietošanu globālajā tīklā un veicinātu valodu daudzveidību informācijas sabiedrībā⁽²⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1230/2003/EK (2003. gada 26. jūnijs), ar ko pieņem daudzgadu programmu par rīcību enerģijas jomā: “Saprātīga enerģija Kopienai” (2003. līdz 2006. gadam)⁽³⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 2256/2003/EK (2003. gada 17. novembris), ar ko pieņem daudzgadu programmu (2003.–2005.) “e-Eiropas 2005” rīcības plāna uzraudzībai, labas prakses izplatīšanai un tīklu un informācijas drošības uzlabošanai (MODINIS)⁽⁴⁾.
- (7) Pamatprogrammā būtu jānosaka vienoto mērķu kopums, to īstenošanai paredzētais kopējais budžets, dažāda veida īstenošanas pasākumi, kā arī mehānismi Kopienas finansiālo interešu pārraudzībai un aizsardzībai.
- (8) Atbilstīgi Komisijas 2003. gada 11. marta paziņojumam “Inovāciju politika: atjaunojot Savienības pieeju Lisabonas stratēģijas kontekstā”, un ņemot vērā ESAO Oslo rokasgrāmatu, inovācija nozīmē gan izstrādājumu klāsta un pakalpojumu, gan arī saistīto tirgu atjauninājumu un paplašinājumu; jaunu konstrukcijas, ražošanas, piegādes un izplatīšanas metožu izveidi; izmaiņu ieviešanu vadībā, darba organizācijā un darba apstākļos, un darbaspēka prasmēs, un ietver gan tehnoloģijas inovācijas, gan ar tehnoloģiju nesaistītas inovācijas, kā arī organizatoriskas inovācijas.
- (9) Darbības, ko saskaņā ar Līguma 166. pantu veic pētniecības un tehnoloģiju attīstības jomā, būtu jāizslēdz no Pamatprogrammas. Tai vajadzētu būt saskaņotai ar Kopienas Septīto pamatprogrammu pētniecībai, tehnoloģiju attīstībai un demonstrējumu pasākumiem⁽⁵⁾ (turpmāk – “Septītā PTA pamatprogramma”), pievēršot uzmanību gan ar tehnoloģiju nesaistītām inovācijām, gan tehnoloģiskām inovācijām, kas jau izgājušas pēdējo demonstrējuma posmu un ir sagatavotas ieviešanai tirgū (lai inovācijas pārbaudītu lietojumam tirgū). Būtu jānodrošina, ka netiek pārtraukta finansēšana laikā starp pētniecību, attīstību un izmantošanu (tehnoloģiju nodošanas pasākumi, tostarp pirmssagatavošanas posmā). Tāpēc finansējuma piešķiršana pārejai no pētījumu rezultātiem uz tirdzniecību ir uzdevums, kas jāveic ciešā saskaņā ar Septīto PTA pamatprogrammu un ar citām attiecīgajām pētniecības programmām.
- (10) Pamatprogrammai būtu jāattiecas arī uz to pastāvošo tehnoloģiju ieviešanu tirgū, kuras paredzēts izmantot jaunā un inovatīvā veidā. Dažos gadījumos uz izmēģinājuma projektiem, lai demonstrētu tehnoloģijas, attieksies abas programmas – Pamatprogramma un Septītā PTA pamatprogramma. Tas notiks tikai tādos gadījumos, ja ir jāapstiprina konkrēti tehnoloģiski risinājumi (piemēram, tehniskie standarti IKT jomā) posmā, kad tos ievieš tirgū kā jau demonstrētu tehnoloģiju.
- (11) Atzīstot to, ka katram instrumentam būtu jādarbojas saskaņā ar tā īpašo procedūru, Pamatprogrammai būtu jāpapildina struktūrfondi un citas attiecīgās Kopienas programmas. Tādējādi, vienas un tās pašas atbilstīgās izmaksas nebūtu jāfinansē paralēli.
- (12) Pamatprogrammas vienotie mērķi būtu jāsasniedz, īstenojot īpašas programmas – “Uzņēmējdarbības un inovāciju programma”, “Stratēģiskā atbalsta programma IKT jomā” un “Saprātīga enerģija Eiropai”.
- (13) Īstenojot visas ar Pamatprogrammu finansētās programmas un darbības, būtu jāņem vērā pārskatāmības un dzimumu līdztiesības principi.
- (14) Ar šo lēmumu attiecībā uz visu Pamatprogrammas īstenošanas laiku nosaka finansējumu, kas budžeta lēmēj-institūcijai ir galvenā atsaucē ikgadējās budžeta procedūras laikā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas Iestāžu nolīguma (2006. gada 17. maijs) par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību⁽⁶⁾ 37. punkta nozīmē.
- (15) Katrai īpašajai programmai būtu jānosaka atsevišķs orientējošs budžets.
- (16) Lai panāktu finansējuma novirzīšanu tikai uz tirgus darbības nepilnību novēršanu un lai izvairītos no tirgus darbības traucējumiem, Pamatprogrammas finansējumam būtu jāatbilst Kopienas noteikumiem valsts atbalsta jautājumos un ar to saistītajiem instrumentiem, kā arī spēkā esošajam Kopienas MVU definējumam.
- (17) Eiropas Ekonomikas zonas līgums (turpmāk – “EEZ līgums”) un asociācijas nolīgumu protokoli paredz iesaistīto valstu dalību Kopienas programmās. Citu trešo valstu dalība būtu iespējama, ja to pieļauj attiecīgi nolīgumi un procedūras.

(1) OV L 333, 29.12.2000., 84. lpp. Lēmumā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1776/2005/EK (OV L 289, 3.11.2005., 14. lpp.).

(2) OV L 14, 18.1.2001., 32. lpp.

(3) OV L 176, 15.7.2003., 29. lpp. Lēmumā grozījumi izdarīti ar Lēmumu Nr. 787/2004/EK (OV L 138, 30.4.2004., 12. lpp.).

(4) OV L 336, 23.12.2003., 1. lpp. Lēmumā jaunākie grozījumi izdarīti ar Lēmumu Nr. 2113/2005/EK (OV L 344, 27.12.2005., 34. lpp.).

(5) Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts.

(6) OV C 139, 14.6.2006., 1. lpp.

- (18) Pamatprogramma un īpašās programmas būtu regulāri jāpārbauda un jāizvērtē, lai varētu veikt attiecīgus pielāgojumus. Ja iespējams, vērtējuma ziņojumos būtu jāietver dzimumu vienlīdzības jautājumu iekļaušana programmas darbībā.
- (19) Tāpat ir arī būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai novērstu pārkāpumus un krāpšanu, kā arī pasākumi, lai atgūtu zaudētos, nepamatoti izmaksātos vai nepareizi izlietos līdzekļus, saskaņā ar Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību⁽¹⁾ un Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām⁽²⁾, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 (1999. gada 25. maijs) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF)⁽³⁾.
- (20) To uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja, kuri darbojas rūpniecības vai pakalpojumu sniegšanas jomā, ir atkarīga no gatavības ātri piemēroties pārmaiņām, izvērst savu potenciālu inovāciju ieviešanā un izstrādāt kvalitatīvus produktus. Šis pārbaudījums attiecas uz dažāda lieluma uzņēmumiem, bet īpaši aktuāls tas ir mazākiem uzņēmumiem. Tādēļ ir jāizveido "Uzņēmējdarbības un inovāciju programma".
- (21) Kopiena var stimulēt un koordinēt dalībvalstu centienus. Kopiena var palīdzēt dalībvalstīm gūt sasniegumus un papildināt tos, jo īpaši veicinot valstu un reģionu pieredzes un prakšu apmaiņu, definējot un izplatot paraugpraksi, kā arī inovatīvas idejas un palīdzot uzņēmumiem, jo īpaši MVU, piekļūt pakalpojumiem, kas visā Eiropā atbalsta uzņēmējdarbību un inovācijas.
- (22) Komisijas 2004. gada 28. janvāra paziņojumā "Tehnoloģiju veicināšana ilgtspējīgai attīstībai: Eiropas Savienības rīcības plāns vides tehnoloģiju jomā" ir teikts, ka Kopienas programmām ir jāatbalsta attīstība un vides tehnoloģiju ieviešana, un pausts priekšlikums mobilizēt finanšu instrumentus, lai kopīgi uzņemtos ar investīcijām vides tehnoloģijās saistītos riskus.
- (23) Lai atbalstītu inovatīvu produktu un pakalpojumu tirgus izveidi Eiropā, dalībvalstīm un Komisijai ir nepieciešams izstrādāt inovatīviem produktiem un pakalpojumiem labvēlīgus nosacījumus, tostarp tālredzīgu pieeju attiecībā uz publisko iepirkumu, lai palīdzētu veidot galvenos tirgus, vienlaikus atvieglojot piekļuves iespējas MVU un uzlabojot sabiedrisko pakalpojumus, kā arī labāku regulējumu un standartus, kuru pamatā ir iepriekšēja vajadzību paredzēšana. Komisijai būtu jānodrošina pamatnostādnes attiecībā uz inovācijām labvēlīgu publisko iepirkumu.
- (24) Attiecībā uz tehnoloģiskajām inovācijām MVU būtu jārosina iesaistīties tādās augsta līmeņa tehnoloģiju nozarēs kā kosmosa apguve un drošība un pilnveidot satelītu pozicionēšanas sistēmas *Galileo* lietojumprogrammas.
- (25) Ekoinovācija ir jebkura inovācija, ar ko veicina būtiskus un demonstrējamus panākumus, lai sasniegtu ilgtspējīgas attīstības mērķi, samazinot ietekmi uz apkārtējo vidi vai panākot to, ka efektīvi un atbildīgi izmanto dabas resursus, tostarp enerģiju. Ekoinovācijas koncepcija ir progresīva un Pamatprogramma jāturpina veidot tā, lai tā spētu reaģēt uz pārmaiņām. Pamatprogrammas mērķis, veicinot ekoinovācijas, ir īstenot rīcības plānu vides tehnoloģiju jomā.
- (26) Ņemot vērā apkārtējās vides programmas *LIFE+* ("LIFE+") darbību, Pamatprogrammai būtu jāveicina vides tehnoloģiju pārņemšana, īstenojot izmēģinājuma un ieviešanas tirgū projektus, mazinot plaisu, kura pastāv starp sekmīgu inovatīvu tehnoloģiju demonstrējumu un to ieviešanu tirgū, un novēršot šķēršļus produktu nonākšanai tirgū, un sekmējot brīvprātības pieeju tādās jomās kā vides vadība un attiecīgo dalībnieku sadarbības veicināšana. Piedaloties projektos un kopīgi investējot riska kapitāla fondos, ar Pamatprogrammu būtu jāatbalsta uzņēmumu ekoinovācijas, bet ar to nebūtu jāfinansē tos pašus atbilstīgus izdevumus, ko finansē *LIFE+*.
- (27) Kopienas līmeņa tirgus finanšu instrumenti MVU atbalstam papildina un stiprina valsts līmenī izveidotās finanšu shēmas. Ar šiem instrumentiem īpaši var veicināt privātas investīcijas jaunu, inovatīvu uzņēmumu izveidei, kā arī palīdzēt uzņēmumiem ar augstu izaugsmes potenciālu to paplašināšanās posmā novērst konstatētu pašu kapitāla nepietiekamību. Ar šiem instrumentiem var atvieglot kredītu piešķiršanu jau pastāvošiem MVU, lai tie varētu veikt darbības konkurētspējas un izaugsmes potenciāla nostiprināšanai.
- (28) Eiropas Investīciju fonds (EIF) ir specializēta Kopienas struktūra, kas MVU piedāvā riska kapitālu un garantiju instrumentus. Tas īpaši uzmanību pievērš mikrofinansējuma, kā arī agrīnās stadijas finansējuma atbalstam saskaņā ar tirgus pieprasījumu un paraugpraksi. Šis fonds palīdz Kopienai sasniegt izvīzītos mērķus, jo īpaši saistībā ar zināšanu sabiedrību, inovācijām, ekonomisko izaugsmi, nodarbinātību un uzņēmējdarbības veicināšanu. EIF nodrošina Kopienas programmu pārvaldībā nepieciešamo nepārtrauktību, un šajā sakarā EIF ir uzkrāta liela pieredze.

(1) OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.

(2) OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.

(3) OV L 136, 31.5.1999., 1. lpp.

Neatkarīgi veiktos novērtējumos ir atzīts par pareizu, ka EIF Komisijas vārdā pārvalda Kopienas finanšu instrumentus. EIF ir arī tehniskas zināšanas, kas vajadzīgas, lai atbalstītu jaunas, no valsts un privātā sektora partnerattiecībām izrietošas darbības, ko dalībvalstis uzsāk, lai no finanšu tirgiem inovatīvu mazo uzņēmumu atbalstam piesaistītu augsta riska investīciju plūsmu.

- (29) Saistībā ar gaidāmām pārmaiņām finanšu vidē un jauniem grāmatvedības standartiem finanšu iestādes, uzņemoties risku, ir daudz uzmanīgākas, kā arī plaši pielieto dažādu finanšu rādītāju salīdzināšanas stratēģijas un vismaz pārejas posmā var samazināties MVU pieejamo kredītu apjoms. Uzņēmējdarbības un inovāciju programmā tādējādi būtu jāņem vērā MVU finansiālo vajadzību attīstība, tostarp rēķinoties ar uzņēmumu vajadzību pēc tuvfinansējuma un to pielāgošanos jaunajai finanšu videi, turklāt izvairoties no tirgus traucējumiem. Turklāt darbībām būtu jāpalīdz uzlabot finanšu iestāžu spējas izvērtēt ar inovācijām saistītu risku, ar nolūku izstrādāt tehnoloģijas novērtēšanas sistēmas un uzlabot MVU spējas labāk izmantot tirgus finanšu instrumentus.
- (30) Kvalitatīviem uzņēmumu un inovāciju atbalsta pakalpojumiem ir būtiska nozīme, lai nodrošinātu MVU piekļuvi informācijai par iekšējā preču un pakalpojumu tirgus darbību un iespējām, kā arī lai pāri robežām izplatītu inovācijas, zināšanas un tehnoloģijas. Būtiska nozīme ir arī tam, ka šie dienesti veicina MVU piekļuvi informācijai par MVU piemērojamiem Kopienas tiesību aktiem, un par tiesību aktiem, ko paredzēts pieņemt un kuriem šie uzņēmumi var gatavoties un rentabli veikt vajadzīgos pielāgojumus. Būtiska pieredze un prasmes ir uzkrātas arī pastāvošajos Eiropas uzņēmumu atbalsta tīklos, kā, piemēram, *Euro Info* centros un Inovāciju starpniecības centros. Ārējos novērtējumos uzsvērts, ka, Eiropas uzņēmumiem sniedzot atbalsta pakalpojumus, būtu jāstiprina horizontālās saiknes nozīme, tostarp jāuzlabo pašreizējo informācijas dienestu un palīdzības dienestu sadarbība, lai radītu "vienas institūcijas apstiprinājumu", pamatojoties uz apņemšanos vienmēr būt gataviem palīdzēt. Tas attiecas uz informācijas izplatīšanu par Kopienas programmām un MVU dalības veicināšanu šajās programmās, jo īpaši MVU dalību Septītajā PTA pamatprogrammā. Novērtējumos ir arī uzsvērts, ka svarīgi ir veicināt Komisijas un MVU mijiedarbi.
- (31) Kopienai būtu jāizveido stabila analītiskā bāze, lai konsolidētu politikas veidošanu par MVU, uzņēmējdarbību, inovācijām un konkurētspēju rūpniecības nozarēs. Šādai bāzei būtu jāpiešķir papildu vērtība informācijai, kas par šiem jautājumiem pieejama valstīs. Kopienai būtu jānodrošina kopīgu stratēģiju izstrāde, lai attīstītu konkurētspēju rūpniecības un pakalpojumu jomā, veicinātu paraugpraksi attiecībā uz uzņēmējdarbības vidi un kultūru, tostarp prasmes, uzņēmumu sociālo atbildību un dzimumu iespēju vienlīdzību, kā arī atbalstītu jaunu uzņēmēju darbību, izmantojot cita starpā izglītību un pastāvīgu mācību gan skolās, gan augstākās izglītības iestādēs.
- (32) Briseles Eiropadome 2003. gada 20. un 21. martā prioritāru raksturu piešķir inovācijām un uzņēmējdarbībai un uzsvēra, ka Eiropai ir jāiegulda vairāk darba, lai tās idejas tiktu īstenotas un kļūtu par konkrētu pievienoto vērtību. Eiropadome aicināja turpināt uzsāktos centienus ar nolūku izveidot tādas apstākļus, kuros uzņēmumi var rast inovatīvus risinājumus. Ir pierādīts, ka inovāciju lineārais modelis, atbilstoši kuram pētniecība ir tiešs cēlonis inovācijām, nav pietiekams, lai izskaidrotu to, kā notiek inovāciju ieviešanas process, un lai sagatavotu atbilstošas politiska rakstura atbildes ar inovācijām saistītos jautājumus. Ņemot vērā, ka uzņēmumi ir galvenais inovāciju ieviešanas procesa dzinējspēks, inovāciju un uzņēmējdarbības programmai būtu jāparedz finanšu resursi, lai veicinātu inovāciju ieviešanu uzņēmumos, sagatavotu inovāciju ieviešanu tirgū un stimulētu inovāciju pārvaldību un kultūru. Ar šādiem līdzekļiem būtu jāpanāk, ka inovācijas uzlabo konkurētspējas dinamiku un ka tie izpaužas kā praktisks pielietojums uzņēmumu līmenī. Briseles Eiropadome 2004. gada 25. un 26. martā piebilda, ka tīrās tehnoloģijas ir vitāli svarīgas, lai pilnība apgūtu starp uzņēmumiem un vidi pastāvošo sinerģiju. Tādu ar vidi saistīto inovāciju veicināšana, kas ietver inovatīvas tīrās tehnoloģijas, varētu palīdzēt apzināt to potenciālu.
- (33) Zināšanu nodošanas un zināšanu apgūšanas tirgus ļoti bieži ir nepārskatāms, un informācijas trūkums vai nespēja veidot sakarus rada tirgus barjeras. Uzņēmumiem arī ir grūtības integrēt tādas tehnoloģijas un iegūt jaunas prasmes, kas neietilpst šo uzņēmumu parastajā darbības jomā. Inovācijas var būt saistītas ar augstu finansiālu risku, attīstības sarežģījumi var novēlot peļņas gūšanu un nodokļi var ne vienādi ietekmēt veiksmes un neveiksmes. Dažkārt trūkst prasmju, kas vajadzīgas, lai apgūtu visas piedāvātās iespējas. Ar institucionāliem vai normatīviem šķēršļiem var aizkavēt vai apgrūtināt jaunu tirgu rašanos un piekļuvi šādiem tirgiem. Tiesību akti attiecībā uz bankrotu var kļūt par nopietnu bremsējošu faktoru, kas bailēs no bankrota attur uzņemties uzņēmējdarbības risku. Turklāt lēmums par labu inovācijām vai pret tām var būt atkarīgs no ekonomiskās konjunktūras. Tādas uzņēmējdarbības vides izveidei, kas veicina uzņēmējdarbības dibināšanu, konkurētspēju un inovācijas, būtu jāietver ekonomikas un administratīvās reformas uzlabošana attiecībā uz uzņēmējdarbību un inovācijām, jo īpaši, lai palielinātu konkurētspēju, mazinātu birokrātiskus šķēršļus MVU un radītu uzņēmējdarbībai, uzņēmumu dibināšanai un uzņēmumu nodošanai, izaugsmei un inovācijām labvēlīgākus reglamentējošus apstākļus.
- (34) Šie šķēršļi, kas inovatīvām tehnoloģijām neļauj iekļūt tirgū, īpaši spilgti izpaužas vides tehnoloģiju gadījumā. Pārāk bieži tirgus cenas preču vai pakalpojumu vides izmaksas atspoguļo nepilnīgi. Tirgus cenā neatspoguļoto izmaksu daļu maksā sabiedrība, nevis uzņēmēji, kas piesārņojumu

- izraisījuši. Šī tirgus nepilnība vienkopus ar Kopienas interesi saglabāt resursus, novērst piesārņojumu un aizsargāt vidi ar viszemākajām izmaksām pamato atbalstu, kas pastiprināti tiek orientēts uz vides inovācijām.
- (35) Ar inovācijām saistīto Kopienas darbību mērķis ir sekmēt inovāciju politikas attīstību dalībvalstīs un to reģionos un vienkāršot tādas sinerģijas apgušanu, kas notiek starp valsti, reģionālo un Eiropas līmeņa politiku un atbalsta darbībām. Kopienas iespējās ir atvieglināt pārrobežu apmaiņu norisi, savstarpēju zināšanu apguvi un sakaru tīklu veidošanu, kā arī stimulēt partnerattiecības inovāciju politikas jautājumos. Ieinteresēto pušu sadarbībai izveidoto tīklu iekšienē ir būtiskākā nozīme inovāciju ieviešanai nepieciešamo zināšanu un jauno koncepciju aprites vienkāršošanā.
- (36) Rezolūcijā, ko pieņēma 2004. gada 9. decembra Briseles Telekomunikāciju Eiropadomes laikā, ir izveidots pamats jaunas informācijas sabiedrības iniciatīvas priekšlikumam, lai veicinātu šīs sabiedrības ieguldījumu Eiropā notiekošajos procesos. Savā iepriekšminētajā 2005. gada 2. februāra paziņojumā par jaunu posmu Lisabonas stratēģijā Komisija ierosina koncentrēt centienus uz šādiem diviem mērķiem: “nodrošināt stabilāku un ilgstošāku izaugsmi un radīt vairāk labāku darbavietu”. Šis paziņojums akcentē, ka informācijas un komunikāciju tehnoloģiju ieviešana privātajā un publiskajā sektorā var būtiski uzlabot Eiropā notiekošo inovāciju ieviešanas procesu un konkurētspēju. Tādēļ būtu jāizveido īpaša programma “Stratēģiskā atbalsta programma IKT jomā”.
- (37) Darbībām programmā “Stratēģiskā atbalsta programma IKT jomā” būtu arī jāpalīdz sasniegt i2010 stratēģijas mērķus, vienlaikus ņemot vērā citas Kopienas programmas IKT jomā, lai izvairītos no centienu dublēšanas.
- (38) IKT ir uz zinātnes atziņām balstītas ekonomikas fundamenti. No šīm tehnoloģijām ir bijusi atkarīga vismaz puse no ražīguma pieauguma mūsdienu ekonomikās un tās turpina sniegt vienreizējus risinājumus, kā stāties pretī galvenajiem sabiedrības izaicinājumiem. Uzlabojumiem valsts sektorā un vispārējās intereses pakalpojumos ir jānotiek ciešā sadarbībā ar attiecīgo Kopienā īstenoto politiku, piemēram, tādās jomās kā sabiedrības veselības aizsardzība, izglītība un mācības, vide, transports un iekšējā tirgus un konkurences attīstība.
- (39) Būtu jāveicina inovatīvu, uz IKT balstītu risinājumu izstrāde un optimāls izmantojums, jo īpaši saistībā ar pakalpojumiem sabiedrības intereses jomās, tostarp dzīves līmeņa uzlabošana tādām nelabvēlīgā stāvoklī esošām grupām kā personas ar īpašām vajadzībām vai vecāka gadagājuma cilvēki. Ar Kopienas atbalstu būtu jāsekmē arī darbību koordinēšana un īstenošana, lai attīstītu informācijas sabiedrību dalībvalstīs.
- (40) Programmu “eTEN” (Eiropas Telekomunikāciju tīkls) termiņa vidusposma novērtējumā ir izteikts priekšlikums izmantot uz pieprasījumiem balstītu pieeju Kopienas programmās tādu projektu atbalstam, kas sekmē Eiropas pakalpojumus vispārējās intereses jomās.
- (41) Komisijas paziņojumos par e-Pārvaldi un e-Veselību un ar to saistītajos Padomes secinājumos aicināts palielināt centienus inovāciju, paraugprakses apmaiņas un savstarpējās izmantojamības jautājumos un ir apzināta vajadzība palielināt saistīto Kopienas programmu sinerģiju. Informācijas sabiedrības attīstībā liela nozīme ir savstarpējās izmantojamības spējai.
- (42) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 96/9/EK (1996. gada 11. marts) par datubāzu tiesisko aizsardzību ⁽¹⁾, Eiropas Parlamenta un Direktīvu 2001/29/EK (Padomes 2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā ⁽²⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/98/EK (2003. gada 17. novembris) par valsts sektora informācijas atkalizmantošanu ⁽³⁾ ir noteikts tiesiskais regulējums, lai varētu stāties pretī informācijas sabiedrībā izplatītajiem digitālā satura izaicinājumiem.
- (43) Dalībvalstīs pastāvošās atšķirības dažādo prakšu ziņā joprojām veido tehniskus šķēršļus, kas aizkavē piekļuvi publiskā sektora informācijai un šādas informācijas atkārtotu izmantošanu Kopienā.
- (44) Kopienas iniciatīvām digitālā satura jomā būtu jāņem vērā Kopienas daudzvalodu un kultūru daudzveidības specifika.
- (45) Dabas resursos, kuru apdomīgu un racionālu izmantošanu paredz Līguma 174. pants, līdztekus atjaunojamiem enerģijas avotiem ietilpst arī nafta, dabasgāze un cietais kurināmais, kas ir ne tikai galvenie enerģijas avoti, bet arī galvenie oglekļa dioksīda emisiju avoti.
- (46) Komisijas Zaļajā grāmatā “Pretī drošas enerģijas apgādes stratēģijai Eiropā” ir konstatēts, ka Savienība kļūst arvien atkarīgāka no ārējiem enerģijas avotiem un ka tās atkarība tuvāko 20–30 gadu laikā varētu pieaugt par 70 %. Tādēļ tajā uzsvērta nepieciešamība ar skaidru darbību atkārtoti līdzsvarot piedāvājumu politiku, un ierosināts ieviest labāk pārvaldītu un videi draudzīgāku patēriņu, jo īpaši transporta un celtniecības nozarēs. Tajā ierosināts arī piešķirt prioritāti jaunu un atjaunojamu enerģijas avotu attīstīšanai, lai stātos pretī globālās sasilšanas izaicinājumam un lai sasniegtu ar iepriekšējiem rīcības plāniem un rezolūcijām jau agrāk izvirzīto mērķi – panākt, lai līdz 2010. gadam 12 % no bruto iekšējā patēriņa tiktu izmantota enerģija, kas iegūta no atjaunojamiem enerģijas avotiem.

⁽¹⁾ OV L 77, 27.3.1996., 20. lpp.

⁽²⁾ OV L 167, 22.6.2001., 10. lpp.

⁽³⁾ OV L 345, 31.12.2003., 90. lpp.

- (47) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/77/EK (2001. gada 27. septembris) par tādas elektroenerģijas pielietojuma veicināšanu iekšējā elektrības tirgū, kas ražota, izmantojot atjaunojamus enerģijas avotus ⁽¹⁾, ir izvirzīta prasība dalībvalstīm valsts mērogā izvirzīt orientējošu mērķus, kas saskanētu ar Kopienas orientējošo mērķi 12 % apmērā no bruto nacionālā enerģijas patēriņa līdz 2010. gadam un jo īpaši ar orientējošo procentuālo daļu 22,1 % apmērā, ko veido elektrība, kas ražota, izmantojot atjaunojamus enerģijas avotus, no kopējā elektrības patēriņa Kopienā līdz 2010. gadam. Komisija 2004. gada 26. maija Paziņojumā "Atjaunojamās enerģijas daļa ES" izteica brīdinājumu un norādīja, ka gadījumā, ja netiks veikti papildu pasākumi enerģētikas jomā, ir iespējams, ka netiks sasniegts izvirzītais mērķis – panākt, lai līdz 2010. gadam tās enerģijas daļa, ko ražo, izmantojot atjaunojamus enerģijas avotus, būtu 12 % no vispārējā enerģijas patēriņa.
- (48) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2002/91/EK (2002. gada 16. decembris) par ēku energoefektivitāti ⁽²⁾ ir izvirzīta prasība dalībvalstīm piemērot obligāto energoefektivitātes prasību minimumu jaunām un jau uzceltām ēkām, nodrošināt ēku energosertifikāciju un par obligātu prasību noteikt regulāras boileru un gaisa kondicionēšanas sistēmu pārbaudes ēkās.
- (49) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/30/EK (2003. gada 8. maijs) par biodegvielas un citu atjaunojamo veidu degvielas izmantošanas veicināšanu transportā ⁽³⁾ ir izvirzīta prasība dalībvalstīm nodrošināt, lai to tirgū laistu biodegvielas un citu atjaunojamo veidu degvielas minimālo daudzumu.
- (50) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/8/EK (2004. gada 11. februāris) par tādas koģenerācijas veicināšanu, kas balstīta uz lietderīgā siltuma pieprasījumu iekšējā enerģijas tirgū, un ar kuru groza Direktīvu 92/42/EEK ⁽⁴⁾, ir izvirzīta prasība dalībvalstīm veikt to potenciāla analīzi attiecībā uz augstas efektivitātes koģenerāciju un ieviest atbalsta shēmas atbilstoši noteiktajam valsts potenciālam.
- (51) Lai vienkāršotu minēto Kopienas pasākumu īstenošanu, lai panāktu intensīvāku atjaunojamo enerģijas avotu iekļūšanu tirgū un uzlabotu enerģijas efektivitāti, Kopienas līmenī ar īpašām programmām ir jāizvērs sevīšķi veicināšanas pasākumi, kuru nolūks būtu izveidot pārejai uz ilgtspējīgām enerģētikas sistēmām nepieciešamos apstākļus, jo īpaši lai atbalstītu tāda aprīkojuma standartizāciju, kas rada vai patērē atjaunojamus enerģijas avotus, lai sekmētu tehnoloģiju attīstību un lai izplatītu labāko praksi pieprasījumu pārvaldības jomā. Tas pats attiecas arī uz Kopienas pasākumiem saistībā ar energoefektivitātes norādēm uz elektroiekārtām, elektroniskām iekārtām, biroja un sakaru iekārtām, kā arī saistībā ar apgaismes ierīču, siltumapgādes un gaisa kondicionēšanas iekārtu standartizāciju. Tādēļ būtu jāizveido programma "Saprātīga enerģija Eiropai".
- (52) Programmai "Saprātīga enerģija Eiropai" būtu jāpalīdz sasniegt vispārējos mērķus par enerģijas dažādības un piegādes drošības palielināšanu un jāveicina Savienības uzņēmumu, jo īpaši MVU, konkurētspēja, vienlaikus aizsargājot vidi un izpildot starptautiskās saistības šajā jomā. Arī energoefektivitātes uzlabošanas pasākumos, kas paredzēti šajā īpašajā programmā, galvenā uzmanība būtu jāpievērš ražošanas procesu tehnoloģiskiem uzlabojumiem, un būtu jāierosina palielināt efektivitāti, izmantojot labāku transporta loģistiku.
- (53) Lai jau pastāvošā stratēģija ilgstošas enerģijas izmantošanas jomā sniegtu gaidītos rezultātus, ir ne tikai jānodrošina Kopienas atbalsta nepārtrauktība attiecībā uz politisko nostādņu izstrādi un pastāvošo, ar tehnoloģijām nesaistīto barjeru likvidēšanu, rīkojot efektīvākas reklāmas kampaņas, bet arī, turklāt galvenokārt, būtu jāveicina investīcijas un jāsekmē inovatīvu tehnoloģiju ieviešana tirgū visas Kopienas teritorijā.
- (54) Atjaunojamiem enerģijas avotiem un energoefektivitātei ir ne tikai pozitīva ietekme uz vidi, bet tie ir arī nozares, kam raksturīga visstraujākā izaugsme un kuros ir vislielākais jaunizveidoto inovatīvo darbvieta skaits. Eiropas atjaunojamās enerģijas nozare ir visjaudīgākā pasaulē attiecībā uz tādas elektroenerģijas ražošanas tehnoloģijām, ko iegūst, izmantojot atjaunojamus enerģijas avotus. Šādas tehnoloģijas sekmē ekonomisko un sociālo kohēziju un ļauj izvairīties no resursu izšķērdēšanas.
- (55) Darbības laiks Lēmumam Nr. 1230/2003/EK beigsies 2006. gada 31. decembrī.
- (56) Trīs no četrām darbības jomām, kas izklāstītas ar Lēmumu Nr. 1230/2003/EK izveidotajā programmā, būtu jāiekļauj arī šajā programmā: i) energoefektivitātes un saprātīga enerģijas izmantojuma sekmēšana ("SAVE"), ii) jaunu un atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanas veicināšana ("ALTERNER") un iii) energoefektivitātes un jaunu un atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanas veicināšana transporta jomā ("STEER").
- (57) Ar Lēmumu Nr. 1230/2003/EK izveidotās programmas starptautiskā dimensija ("COOPENER") būtu jāturpina jaunajos Kopienas ārējā atbalsta instrumentos kā daļa no tematiskās programmas vides un dabas resursu, tostarp enerģijas, ilgtspējīgai pārvaldībai. Tomēr, lai palīdzētu MVU izmantot saprātīgas enerģijas potenciālos tirgus, kas pastāv ārpus Eiropas, vajadzētu būt ciešai saiknei starp tematiskās programmas attiecīgo daļu un programmu "Saprātīga enerģija Eiropai".

⁽¹⁾ OV L 283, 27.10.2001., 33. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar 2003. gada Pievienošanās aktu.

⁽²⁾ OV L 1, 4.1.2003., 65. lpp.

⁽³⁾ OV L 123, 17.5.2003., 42. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 52, 21.2.2004., 50. lpp.

- (58) Atbilstīgi pareizas pārvaldības un labāka regulējuma principiem Komisija bija nolīgusi neatkarīgus ekspertus, lai tie veiktu iepriekšēju novērtējumu atjaunotai Kopienas daudzgadu programmai enerģētikas jomā, lai pēc 2006. gada 31. decembra sekmīgi turpinātu uzsāktu programmu "Saprātīga enerģija Eiropai". Savā ziņojumā eksperti secināja, ka ir vajadzīgs nodrošināt programmas "Saprātīga enerģija Eiropai" turpinājumu pēc 2006. gada un atjaunot to kā instrumentu, kas ir vispārīgāks un kurā izvirzīti vērienīgāki mērķi. Šī programma būtu jāveido arī tā, lai turpinātu palielināt Eiropas potenciālu un pārākumu ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju un to izmantošanas jomā.
- (59) Īstenojot Pamatprogrammu, būtu jāņem vērā vajadzība to veidot par lietotājam viegli lietojamu un administratīvi vienkāršu instrumentu. Komisijai būtu jāpublicē lietotāja rokasgrāmata, kurā paredzēs skaidru, vienkāršu un pārskatāmu galveno principu kopumu par saņēmēju piedalīšanos Pamatprogrammā, un jānodrošina tās plaša pieejamība. Tam jo īpaši būtu jāatvieglo MVU līdzdalība programmā. Lietotāja rokasgrāmatā būtu jāraksturo saņēmēju tiesības un pienākumi; finanšu noteikumi, piemēram, attaisnotās izmaksas un atbalsta līmenis; administratīvo noteikumu un procedūru principi, jo īpaši attiecībā uz lietotājdraudzīgām pieteikuma iesniegšanas procedūrām, ko izmanto divpakāpju pieteikšanās procesā, ja tās ir vajadzīgas un ar nosacījumu, ka tāda procedūra nepaīdzina laikposmu starp vērtēšanu un līguma parakstīšanu; projekta rezultātu izmantošanas un izplatīšanas noteikumi, kā arī priekšlikumu vērtēšanas, atlases un piešķiršanas principi.
- (60) Komisija, pamatojoties uz izmaksu un guvumu analīzi, Pamatprogrammas īstenošanai var izmantot jaunu vai esošu izpildaģentūru, kā noteikts Padomes Regulā (EK) Nr. 58/2003 (2002. gada 19. decembris), ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus ⁽¹⁾.
- (61) Šai Pamatprogrammā būtu arī jāsekmē tas, ka tiek apsvērtas Eiropas inovāciju politikas turpmākās struktūras un vajadzības.
- (62) Ņemot vērā to, ka šī lēmuma mērķus – konkurētspējas un inovāciju uzlabošanu Kopienā – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, jo ir nepieciešamas daudzpusējas partnerattiecības, pārrobežu mobilitāte un informācijas apmaiņa Kopienas mērogā, un to, ka vajadzīgo darbību un pasākumu iezīmju dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā lēmumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai.
- (63) Šā lēmuma īstenošanai vajadzīgie pasākumi būtu jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ⁽²⁾.
- (64) Ņemot vērā īpašajās programmās izskatāmo jautājumu specifiku, dažādām komitejām būtu jāpalīdz Komisijai īstenot ikvienu no tām. Šīs komitejas sanāks vienlaicīgi un periodiski, lai kopējās sēdēs varētu pārrunāt horizontālus vai kopīgus jautājumus, ko noteikusi EIPC pārvaldības komiteja sadarbībā ar Komisiju.
- (65) Stratēģiska konkurētspējas un inovāciju padomdevēja padome konsultē Komisiju, lai uzlabotu šīs programmas daļu vienotību un tās efektivitāti.
- (66) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 456/2005/EK (2005. gada 9. marts), ar ko izveido daudzgadu Kopienas programmu, lai Eiropā uzlabotu digitālā satura pieejamību, lietošanu un izmantošanu ⁽³⁾, izveidota daudzgadu programma, kas pazīstama kā "eContentplus". Minētā lēmuma darbības laiks beigsies 2008. gada 31. decembrī. Pasākumi, kuru nolūks ir panākt, lai Eiropas digitālais saturs būtu pieejamāks, vienkāršāk lietojams un apgūstams, pēc minētā datuma būtu jāturpina saskaņā ar IKT politikas atbalsta programmām, ko izveido ar šo lēmumu.
- (67) Lēmumā 96/413/EK paredzētie pasākumi būtu jāiekļauj Uzņēmējdarbības un inovāciju programmā. Tādēļ Lēmums 96/413/EK būtu jāatceļ.

IR PIENĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

I SADAĻA

KOPĪGI NOTEIKUMI

I NODAĻA

Konkurētspējas un inovāciju pamatprogramma

1. pants

Izveide

1. Ar šo izveido Kopienas rīcības pamatprogrammu konkurētspējas un inovāciju jomā, kurā īpaša uzmanība pievērsta MVU vajadzībām un kura izveidota laikposmam no 2007. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim (turpmāk – "Pamatprogramma").

⁽²⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp. Lēmumā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2006/512/EK (OV L 200, 22.7.2006., 11. lpp.).

⁽³⁾ OV L 79, 24.3.2005., 1. lpp.

⁽¹⁾ OV L 11, 16.1.2003., 1. lpp.

2. Ar Pamatprogrammu veicina Kopienas kā progresīvas zināšanu sabiedrības konkurētspēju un inovatīvās spējas, kuras ilgtspējīga attīstība balstās uz spēcīgu ekonomisku izaugsmi un ļoti konkurētspējīgu sociālo tirgus ekonomiku ar augstu vides kvalitātes aizsardzības un uzlabošanas līmeni.

3. Pamatprogramma neattiecas uz pētniecības un tehnoloģiju attīstības, un demonstrējuma darbībām, kas veiktas saskaņā ar Līguma 166. pantu. Tā palīdzēs mazināt plaisu starp pētniecību un inovācijām un veicinās visu veidu inovācijas.

2. pants

Mērķi

1. Pamatprogrammai ir šādi mērķi:

- stiprināt uzņēmumu, jo īpaši MVU, konkurētspēju;
- veicināt visu veidu inovācijas, tostarp ekoinovācijas;
- paātrināt ilgtspējīgas, konkurētspējīgas, inovatīvas un atvērtas informācijas sabiedrības attīstību;
- veicināt energoefektivitāti un jaunus un atjaunojamus enerģijas avotus visās nozarēs, ieskaitot transporta nozari.

2. Pamatprogrammas mērķus sasniedz, īstenojot šādas īpašas programmas, kas izveidotas II sadaļā (turpmāk – "īpašas programmas"):

- uzņēmējdarbības un inovāciju programma;
- informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) politikas atbalsta programma;
- programma "Saprātīga enerģija Eiropai".

3. pants

Budžets

1. Finansējums Pamatprogrammas īstenošanai ir EUR 3 621 300 000.

2. Paredzamais budžeta sadalījums īpašām programmām ir norādīts I pielikumā.

3. Budžeta lēmēj institūcija apstiprina pieejamās gada apropriācijas, ievērojot finanšu shēmu.

4. pants

Trešu valstu dalība

Pamatprogrammā var piedalīties:

- Eiropas brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) valstis, kas ir Eiropas ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstis saskaņā ar EEZ līgumā minētajiem nosacījumiem;
- pievienošanās sarunvalstis un kandidātvalstis, kas gūst labumu no pirmspievienošanās stratēģijas saskaņā ar vispārējiem principiem un noteikumiem šo valstu dalībai Kopienas programmās, kas noteikti attiecīgā pamatnolīgumā un Asociācijas padomes lēmumos;
- Rietumbalkānu valstis saskaņā ar noteikumiem, kas stājas spēkā pēc tam, kad ar šīm valstīm ir noslēgti pamatnolīgumi par to dalību Kopienas programmās;
- citas trešās valstis, ja tas paredzēts nolīgumos un procedūrās.

II NODAĻA

Pamatprogrammas īstenošana

5. pants

Gada darba programmas

1. Komisija saskaņā ar 46. panta 2. punktā minēto procedūru, ņemot vērā vajadzību pielāgoties attīstībai nākotnē, jo īpaši pēc starpposma novērtēšanas, pieņem īpašo programmu gada darba programmas.

Komisija nodrošina gada darba programmu īstenošanu, kā arī detalizēti un bez kavēšanas informē Eiropas Parlamentu par to sagatavošanu un izpildi.

2. Grozījumus gada darba programmās par budžeta piešķirumiem, kas pārsniedz EUR 1 miljonu, pieņem saskaņā ar 46. panta 2. punktā minēto procedūru.

6. pants

Kopējie Pamatprogrammas izpildes pasākumi

1. Instrumenti, kas aprakstīti II sadaļas I nodaļas 2. iedaļā, II nodaļas 2. iedaļā un III nodaļas 2. iedaļā, ir uzskatāmi par Pamatprogrammas kopēju instrumentu kopumu. Tos var arī izmantot, lai sasniegtu katras īpašās programmas mērķus, kas ir precizēti attiecīgajā gada darba programmā. Visaptverošu un detalizētu instrumentu sarakstu iekļauj 47. punktā minētajā lietotāja rokasgrāmatā.

2. Piešķirtais finansējums pilnībā atbilst Kopienas noteikumiem par valsts atbalstu un papildu instrumentiem. Piemēro Kopienas noteikumus par sabiedrības piekļūšanu informācijai. Nem vērā pārredzamības un integrētas pieejas dzimumu līdztiesībai principus.

7. pants

Tehniska palīdzība

Budžeta apjoms, kas paredzēts saskaņā ar šo lēmumu, var arī attiekties uz nepieciešamajiem izdevumiem saistībā ar sagatavošanu darbībām, pārraudzību, kontroli, revīziju un novērtējumu, kuri ir tieši vajadzīgi, lai efektīvi un sekmīgi īstenotu šo lēmumu un sasniegtu tā mērķus.

Šajās darbībās jo īpaši ietilpt pētījumi, tikšanās, informācijas pasākumi, publikācijas, izdevumi par informātikas rīkiem, sistēmām un tīkliem informācijas apmaiņai un apstrādei, un citi izdevumi saistībā ar tehnisko, zinātnisko un administratīvo palīdzību un novērtēšanu, kas Komisijai var būt vajadzīgi, lai īstenotu šo lēmumu.

8. pants

Pārraudzība un novērtējums

1. Komisija regulāri pārrauga Pamatprogrammas un tās īpašo programmu īstenošanu. Tā arī pārbauda sinerģiju starp Pamatprogrammas pasākumiem, šo programmu un citām papildinošām Kopienas programmām, kā arī tās sinerģiju ar dalībvalstu programmām, ko līdzfinansē Savienība. Ja iespējams, tā pārbauda, vai, īstenojot programmas pasākumus, ir ievērots dzimumu samērs un nediskriminēšanas princips.

Komisija Pamatprogrammai un katrai tās īpašai programmai izstrādā gadskārtēju īstenošanas ziņojumu par darbībām, vērtējot atbalstītās darbības finanšu īstenošanas kontekstā, rezultātu un, ja tas iespējams, ietekmi. Gada ziņojumā par īpašo programmu "Uzņēmējdarbība un inovācijas" skaidri norāda ekoinovāciju pasākumus.

2. Pamatprogrammai un tās īpašām programmām veic starpposma un nobeiguma novērtējumu. Šādos novērtējumos izskata tādas jautājumus, kā atbilstība, vienotība un sinerģija, efektivitāte, lietderība, ilgtspējība, izmantojamība un, ja tas ir iespējams un vajadzīgs, finansējuma sadalījums pa nozarēm. Nobeiguma novērtējumā papildus vēl izskata, ciktāl Pamatprogramma kopumā un katra no tās īpašajām programmām ir sasniegusi to mērķus.

Gan starpposma, gan nobeiguma novērtējumā pieņem attiecīgu metodiku, lai novērtētu Pamatprogrammas un katras īpašās programmas ietekmi uz mērķu sasniegšanu, tostarp attiecībā uz konkurētspēju, inovācijām, jaunu uzņēmējdarbību veikšanu, ražīguma pieaugumu, izaugsmi un vidi.

Novērtējumos izskata 21. panta 2. punktā minēto pakalpojumu kvalitāti, kurus sniedz tīkla partneri. Starpposma novērtējumā

var iekļaut arī nobeiguma novērtējuma elementus par iepriekšējām programmām.

3. Īpašo programmu starpposma un nobeiguma novērtējumus un vajadzīgos budžeta piešķirumus iekļauj attiecīgajā gada darba programmā.

Gada darba programmās katrai īpašajai darbībai definē izmērāmus mērķus un izstrādā piemērotus novērtējuma kritērijus, kā arī kvantitatīvu un kvalitatīvu rādītāju kopumu, lai varētu novērtēt sasniegtos rezultātus, kas dos ieguldījumu visas Pamatprogrammas un attiecīgo īpašu programmu mērķu sasniegšanā.

Pamatprogrammas starpposma un nobeiguma novērtējumu un vajadzīgos budžeta piešķirumus iekļauj gada darba programmā "Uzņēmējdarbības un inovāciju programma".

4. Pamatprogrammas starpposma novērtējumu pabeidz līdz 2009. gada 31. decembrim, bet nobeiguma novērtējumu līdz 2011. gada 31. decembrim.

Īpašo programmu starpposma un nobeiguma novērtējumu iekļauj tā, lai to rezultātus varētu ņemt vērā Pamatprogrammas starpposma un nobeiguma novērtējumā.

5. Komisija dara zināmu Pamatprogrammas un tās īpašo programmu gadskārtējos īstenošanas ziņojumus, starpposma un nobeiguma novērtējuma rezultātus Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai.

9. pants

Kopienas finanšu interešu aizsardzība

1. Kad tiek īstenotas saskaņā ar šo lēmumu finansētas darbības, Komisija nodrošina, lai tiktu aizsargātas Kopienas finanšu intereses, piemērojot preventīvus pasākumus pret krāpšanu, korupciju un citām prettiesiskām darbībām, veicot efektīvas pārbaudes un atgūstot nepamatoti samaksātās summas, un, ja ir atklāts pārkāpums, piemērojot efektīvus, proporcionālus un preventīvus sodus saskaņā ar Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95, Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 un Regulu (EK) Nr. 1073/1999.

2. Attiecībā uz Kopienas darbībām, ko finansē saskaņā ar šo lēmumu, Kopienas tiesību normas pārkāpuma gadījumā, ieskaitot saistību ar Pamatprogrammu paredzēto līgumsaistību pārkāpumu, kuru rada kāda uzņēmēja darbība vai bezdarbība, kas kaitē vai varētu kaitēt Eiropas Savienības vispārējam budžetam vai to pārvaldītiem budžetiem, radot nepamatotus izdevumus, piemēro Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 un Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96.

3. Visi saistītie ar šo lēmumu izpildes pasākumi paredz jo īpaši uzraudzību un finanšu kontroli, ko veic Komisija vai tās

pilnvarots pārstāvis, un revīzijas, ko veic Revīzijas palāta, vajadzības gadījumā revīzijas uz vietas.

II SADAĻA

ĪPAŠĀS PROGRAMMAS

I NODAĻA

Uzņēmējdarbības un inovāciju programma

1. iedaļa

Mērķi un darbības jomas

10. pants

Izveide un mērķi

1. Ar šo izveido Uzņēmējdarbības un inovāciju programmu uzņēmumu, jo īpaši MVU, uzņēmējdarbības, inovāciju, tostarp ekoinovāciju, un rūpniecības konkurētspējas atbalstam.

2. Uzņēmējdarbības un inovāciju programmā paredzētas darbības, kuru mērķis ir atbalstīt, uzlabot, sekmēt un veicināt:

- a) finansējuma pieejamību MVU dibināšanai un izaugsmei un investīcijām inovāciju ieviešanas pasākumos;
- b) MVU sadarbībai labvēlīgas vides veidošanu, jo īpaši pārrobežu sadarbības jomā;
- c) visu veidu inovācijas uzņēmumos;
- d) ekoinovācijas;
- e) uzņēmējdarbības un inovāciju kultūru;
- f) ar uzņēmumiem un inovācijām saistīto ekonomikas un administratīvo reformu.

11. pants

Pieeja finansējumam MVU dibināšanai un izaugsmei

Rīcība attiecībā uz pieeju finansējumam MVU dibināšanai un izaugsmei un investīcijām inovāciju ieviešanas pasākumos, tostarp inovācijās vides jomā, var būt šāda:

- a) palielināt investīciju apjomu no riska kapitāla fondiem un investīciju instrumentiem, ko nodrošina biznesa eņģeļi;
- b) nodrošināt aizņēmuma finanšu instrumentu palielinājumu MVU;
- c) uzlabot MVU finanšu vidi un spējas izmantot finansējumu.

12. pants

MVU sadarbība

Rīcība attiecībā uz MVU sadarbību var būt šāda:

- a) veicināt MVU atbalsta pakalpojumus;
- b) sekmēt pasākumus, kas palīdzētu un aicinātu MVU sadarboties ar citiem ārvalstu uzņēmumiem un citiem inovāciju jomā iesaistītajiem un veicinātu šādu sadarbību, tostarp iesaistot MVU Eiropas un starptautiskās standartizācijas jomā;
- c) sekmēt un atvieglot starptautisku sadarbību uzņēmumiem, tostarp reģionālā mērogā, kā arī izmantojot MVU tīklus, kas cenšas veicināt ekonomikas un rūpniecisku darbību koordināciju un attīstību.

13. pants

Inovāciju pasākumi

Inovāciju pasākumi var būt šādi:

- a) sekmēt nozarei raksturīgas inovācijas, kopas, inovāciju tīklus, valsts un privātuzņēmumu inovāciju partnerības, sadarbību ar attiecīgām starptautiskām organizācijām un inovāciju pārzināšanas izmantošana;
- b) atbalstīt valsts un reģionālās uzņēmumu inovāciju programmas;
- c) atbalstīt inovatīvu tehnoloģiju un koncepciju ieviešanu un pastāvošo tehnoloģiju un koncepciju inovatīvu izmantošanu;
- d) atbalstīt pakalpojumus starptautisku zināšanu un tehnoloģiju nodošanai un intelektuālā un rūpnieciskā īpašuma aizsardzībai un pārvaldībai;
- e) attīstīt un izpētīt jaunus inovāciju pakalpojumu veidus;
- f) veicināt tehnoloģijas un zināšanas ar datu arhivēšanas un nodošanas palīdzību.

14. pants

Ekoinovāciju pasākumi

Ekoinovāciju pasākumi var būt šādi:

- a) atbalstīt vides tehnoloģiju un ekoinovatīvu pasākumu ieviešanu;

- b) veikt kopīgas investīcijas riska kapitāla fondos, kas ar pašu kapitālu nodrošina arī, cita starpā, uzņēmumus, kas investē ekoinovācijās saskaņā ar II pielikumā paredzēto procedūru;
- c) sekmēt ekoinovāciju tīklus un kopas, valsts un privātā sektora ekoinovāciju partnerības un veidot inovatīvus uzņēmumu pakalpojumus, un ar ko atvieglo vai veicina ekoinovācijas;
- d) sekmēt jaunu un integrētu pieeju ekoinovācijām tādās jomās kā vides apsaimniekošana un videi nekaitīgu ražojumu, procesu un pakalpojumu izstrāde, ņemot vērā visu to aprites ciklu.

15. pants

Uzņēmējdarbības un inovāciju kultūra

Rīcība attiecībā uz uzņēmējdarbību un inovāciju kultūru var būt šāda:

- a) veicināt uzņēmēju izpratni, iemaņas un kultūru un līdzsvarot uzņēmējdarbības risku un atdevi, jo īpaši sievietēm un gados jauniem cilvēkiem;
- b) veicināt uzņēmējdarbības vidi, kas ir labvēlīga inovācijām, uzņēmumu attīstībai un izaugsmei;
- c) atbalstīt politikas izstrādi un dalībnieku sadarbību, tostarp to valsts un reģionālo programmu vadītāju sadarbību, kas ir no dažādām valstīm, jo īpaši, lai stiprinātu to, ka MVU var viegli izmantot programmas un pasākumus;
- d) sekmēt uzņēmumu izveidi un pārņemšanu.

16. pants

Uzņēmumi un inovācijas saistībā ar ekonomikas un administratīvo reformu

Rīcība attiecībā uz uzņēmumiem un inovācijām saistībā ar ekonomikas un administratīvo reformu var būt šāda:

- a) vākt datus, analizēt un pārraudzīt sniegumu, attīstīt un koordinēt politiku;
- b) sekmēt konkurētspējas stratēģiju attīstību un izplatīšanu attiecībā uz rūpniecības un pakalpojumu nozari;
- c) atbalstīt valsts, reģionu, un pašvaldību administrāciju pieredzes apmaiņu, lai uzlabotu darba kvalitāti.

2. iedaļa

Īstenošana

17. pants

Kopienas finanšu instrumenti MVU

1. Kopienas finanšu instrumentus pārvalda tā, lai sekmētu MVU pieeju finansēm konkrētos to darbības cikla posmos: sagatavošanas, dibināšanas, paplašināšanās un pārņemšanas posmā. Attiecīgo instrumentu klāstā iekļauj MVU investīcijas tādās darbībās kā tehnoloģiju attīstība, inovācijas, tostarp ekoinovācijas, un tehnoloģiju pārņemšana, kā arī uzņēmējdarbības paplašināšana citās valstīs.

2. Instrumenti, kas minēti 1. punktā, ir šādi:

- a) straujas izaugsmes un inovatīvu MVU mehānisms (*GIF*);
- b) MVU garantiju (*MVUG*) mehānisms;
- c) kapacitātes palielināšanas metode (*CBS*).

3. Īstenošanas pasākumi attiecībā uz citiem instrumentiem ir izklāstīti II pielikumā.

18. pants

Straujas izaugsmes un inovāciju mehānisms (*GIF*)

1. Komisijas vārdā *GIF* pārvalda Eiropas Investīciju fonds (*EIF*).

Ar *GIF* veic šādus uzdevumus:

- a) sniedz ieguldījumu MVU izveidē un finansēšanā un samazina starp pašu kapitāla un riska kapitāla tirgu pastāvošo neatbilstību, kas kavē MVU izmantot savu izaugsmes potenciālu, lai uzlabotu Eiropas riska kapitāla tirgu;
- b) atbalsta inovatīvus MVU ar augstu izaugsmes potenciālu, jo īpaši tos uzņēmumus, kas veic pētniecības, attīstības un citu inovāciju ieviešanas darbības.

2. *GIF* sastāv no šādām divām daļām:

— pirmā daļa – *GIF 1* – attiecas uz agrīnās stadijas (sagatavošana un dibināšana) investīcijām. *GIF 1* investē tādos īpašos riska kapitāla fondos kā agrīnās stadijas fondi, reģionālie fondi, fondi, kas paredzēti īpašām nozarēm, tehnoloģijām vai pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai, un fondos saistībā ar atbalsta centriem, kas savukārt nodrošina kapitālu MVU. Tas var arī ieguldīt fondos un investīciju instrumentos, ko veicina privātpersonas.

— otrā daļa – *GIF 2* – attiecas uz investīcijām paplašināšanās stadijā, investīcijas novirza īpašos riska kapitāla fondos, kas

savukārt nodrošina kvazikapitālu vai pašu kapitālu inovatīviem MVU ar augstu izaugsmes potenciālu paplašināšanās posmā. GIF 2 investīcijās neietilpst pārpirkšanas vai aizstāšanas kapitāls, ko izmanto uzņēmuma iznīcināšanai, pārdodot tā akcijas pa daļām.

GIF var ieguldīt starpniekos, vajadzības gadījumā darbojoties valsts vai reģionālās shēmās, kuru mērķis ir attīstīt investīciju kompānijas maziem uzņēmumiem.

Papildus GIF nodrošinātajam finansējumam lielāko daļu jebkurā fondā investēto līdzekļu sniedz investori, kas darbojas tāpat kā investori tirgus ekonomikā, neatkarīgi no šo investoru un to īpašnieku veida.

19. pants

MVUG mehānisms

1. Komisijas vārdā MVUG mehānismu pārvalda EIF.

Ar MVUG mehānismu veic šādus uzdevumus:

- a) sniedz šķērs garantijas vai vajadzības gadījumā saistītās garantijas garantiju programmās valstīs, kas piedalās Pamatprogrammā;
- b) sniedz tiešās garantijas jebkuram citam finanšu starpniekam.

2. MVUG sastāv no šādām četrām daļām:

- pirmā daļā – a) aizņēmuma finansēšana ar aizdevumu vai līzingu – novērš noteiktas grūtības, ar kurām saskaras MVU finansējuma piekļuvē, kas rodas, pastāvot paaugstinātam riskam attiecībā uz investīcijām tādās konkrētās ar zināšanām saistītās darbībās kā tehnoloģiju attīstība, inovācijas un tehnoloģiju nodošana vai atbilstoša nodrošinājuma trūkuma dēļ.
- otrā daļā – b) mikrokredīts – veicina finanšu iestāžu aktīvāku iesaistīšanos neliela apjoma aizdevumu piešķiršanā, kas parasti saistīti ar proporcionāli augstākām vienas vienības apstrādes izmaksām aizņēmējiem ar nepietiekamu nodrošinājumu. Papildus garantijām vai šķērs garantijām finanšu starpnieki var saņemt subsīdijas, lai daļēji segtu augstās administratīvās izmaksas mikrokredīta finansēšanas rezultātā.
- trešā daļā – c) garantijas MVU pašu kapitāla vai kvazikapitāla investīcijām – ietilpst investīcijas, kas nodrošina sagatavošanas kapitālu un/vai kapitālu uzņēmuma dibināšanas posmā, kā arī starpniekkapitāla finansēšana, lai mazinātu īpašus sarežģījumus, kas MVU rodas to vājās finanšu struktūras dēļ un uzņēmumu pārņemšanas rezultātā.

- ceturtā daļā – d) MVU aizņēmuma finanšu portfeļa pārvēršana vērtspapīros – mobilizē papildu aizņēmuma finansējumu MVU saskaņā ar attiecīgu riska dalīšanu, par ko ar attiecīgām iestādēm panākta vienošanās. Atbalsts šiem darījumiem ir ar nosacījumu, ka kredīta devējs apņemas būtisku mobilizētā kapitāla likviditātes daļu jaunajiem MVU aizdot saprātīgā laikposmā. Šis jaunās parāda finansēšanas summu aprēķina kā attiecību pret garantētā portfeļa riska summu un par to vienojas ar katru kredīta devēju atsevišķi, paredzot arī laikposmu.

20. pants

Kapacitātes palielināšanas metode (CBS)

1. CBS pārvalda starptautiskās finanšu iestādes, tostarp Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka (ERAB), Eiropas Investīciju banka (EIB), EIF un Eiropas Attīstības bankas padome (EABP).

Ar CBS veic šādus uzdevumus:

- a) uzlabo to fondu investīcijas un pieredzi tehnoloģijās un finanšu starpniecībā, kas iegulda inovatīvos MVU vai MVU ar izaugsmes potenciālu;
- b) veicina kredītu nodrošināšanu MVU, sekmējot kredītu novērtēšanas procedūras MVU kredīšanas procesā.

2. CBS veido sagatavošanas kapitāla darbība un partnerības darbība.

Ar sagatavošanas kapitāla darbību nodrošina subsīdijas, lai veicinātu riska kapitāla nodrošināšanu inovatīviem MVU un citiem MVU ar izaugsmes potenciālu, tostarp tradicionālās ekonomikas uzņēmumiem, atbalstot sagatavošanas un dibināšanas fondus vai tamlīdzīgas organizācijas. Atbalstu var arī nodrošināt, lai ilgtermiņā darbā pieņemtu papildu personālu ar speciālām zināšanām investīcijās vai pieredzi tehnoloģijās.

Partnerības darbība nodrošina subsīdijas finanšu starpniekiem, lai segtu tehniskas palīdzības izmaksas, uzlabotu to kredīta novērtēšanas procedūras MVU aizņēmumu finansēšanai, ar mērķi veicināt finanšu piedāvājumu MVU valstīs ar nelielu banku starpniecību.

Partnerības darbības “neliela starpniecība” attiecas uz to valstu bankām, kur iekšējie kredīti procentuāli no valsts iekšzemes kopprodukta ir daudz zemāki par vidējo rādītāju Kopienā saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas vai Starptautiskā valūtas fonda datiem.

Ar partnerības darbību papildina kredītlīnijas vai riska dalīšanu, ko partnerbankām vai finanšu iestādēm no atbilstīgajām valstīm nodrošina starptautiskās finanšu iestādes. Darbības lielākā daļa attiecas uz banku un citu finanšu iestāžu spējas uzlabošanu, lai

novērtētu ekonomisko dzīvotspēju projektiem, kas lielā mērā saistīti ar ekoinovācijām.

21. pants

Uzņēmumu un inovāciju atbalsta pakalpojumi

1. Jāveicina pakalpojumi uzņēmumu un inovāciju, jo īpaši MVU, atbalstam.

2. Ņemot vērā pašreizējo Eiropas uzņēmēju atbalsta tīklu gūto pieredzi un prasmi, finanšu atbalstu var garantēt tīkla partneriem, lai nodrošinātu jo īpaši:

- a) informāciju, komentārus, uzņēmumu sadarbības un starptautiskās sadarbības pakalpojumus;
- b) inovāciju pakalpojumus un pakalpojumus gan tehnoloģiju, gan zināšanu nodošanai;
- c) pakalpojumus, kas veicina MVU dalību Kopienas Septītajā PTA pamatprogrammā.

Sīkāka informācija par šādiem pakalpojumiem ir izklāstīta III pielikumā.

3. Komisija atlasa tīkla dalībniekus, uzaicinot iesniegt priekšlikumus attiecībā uz dažādiem pakalpojumiem, kas minēti 2. punktā. Pēc uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus Komisija var noslēgt Pamatprogrammas partnerības nolīgumu ar izvēlētajiem dalībniekiem, nosakot piedāvāto darbību veidu, subsīdiju piešķiršanas procedūru un katras puses tiesības un pienākumus. Pamatprogrammas partnerība var attiekties uz visu programmas termiņu.

4. Papildus pakalpojumiem, kas minēti 2. punktā, Komisija var nodrošināt finansiālu atbalstu citu Pamatprogrammas darbību īstenošanai pēc uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus, kas varētu attiekties tikai uz tīkla partneriem. Ar šādiem pakalpojumiem nodrošina, ka ieinteresētās puses un potenciālie pieteikuma iesniedzēji saistībā ar atbalsta iespējām saskaņā ar Pamatprogrammu var saņemt vispārēju palīdzību.

5. Komisija atbalsta tīkla partnerus, sniedzot vajadzīgo koordinēšanu un operatīvo palīdzību. Organizācijām, kas nodibinātas valstīs, kuras nepiedalās Pamatprogrammā, var atļaut gūt labumu no minētās koordinēšanas un operatīvās palīdzības.

6. Komisija nodrošina, ka tīkla partneri sadarbojas, un, ja tīkla partneris tieši nevar atrisināt pieprasījumā norādīto problēmu, tad viņš pārsūta pieprasījumu kompetentam tīkla partnerim.

22. pants

Inovāciju un ekoinovāciju izmēģinājuma un tirgū ieviešanas projekti

Kopiena sniedz atbalstu projektiem par tādu inovatīvu vai ekoinovatīvu paņēmieni, ražojumu vai prakses pirmreizēju izmantošanu vai ieviešanu tirgū, kas ir būtiski visai Kopienai un kuriem jau ir notikuši veiksmīgi tehniski demonstrējumi, bet kuri nenovērstu risku dēļ nav pilnībā nonākuši tirgū. Tos izstrādās, lai veicinātu šādu paņēmieni, ražojumu vai prakses plašu izmantošanu dalībvalstīs un atvieglotu to ieviešanu tirgū.

23. pants

Politikas analīzes, attīstība, koordinācija un sadraudzības pasākumi

Lai atbalstītu politikas analīzi, attīstību un koordināciju ar valstīm, kas piedalās programmā, veic šādus pasākumus:

- a) pētījumi, datu vākšana, pārskati un publikācijas, kuru pamatā, ja iespējams, ir valsts statistika;
- b) sadraudzības pasākumi un tikšanās ar ekspertiem, tostarp ar valsts iestāžu ekspertiem, kā arī ar MVU un citu ieinteresēto pušu nosūtītajiem ekspertiem, konferences un citi pasākumi;
- c) izpratnes veidošana, sadarbības tīkla izveide un citi atbilstoši pasākumi;
- d) valsts un reģionālās darbības izpildes rezultātu salīdzinošā novērtēšana un paraugprakses veicināšana, tostarp tās izplatīšana un ieviešana.

24. pants

Uzņēmējdarbības un inovāciju programmas atbalsta pasākumi

Komisija apņemas regulāri:

- a) analizēt un uzraudzīt konkurētspēju un nozaru jautājumus, tostarp Komisijas gada ziņojumu par Eiropas rūpniecības konkurētspēju;
- b) sagatavot Kopienas pasākumu ietekmes novērtējumus, jo īpaši saistībā ar uzņēmumu konkurētspēju un tos publicēt ar mērķi noteikt jomas pašreizējo tiesību aktu vienkāršošanai vai jaunu likumdošanas pasākumu sagatavošanai, kuru mērķis ir padarīt inovācijas perspektīvākus Kopienā;
- c) veikt noteiktu aspektu vai īstenošanas pasākumu novērtējumu saistībā ar uzņēmējdarbības un inovāciju programmu;
- d) izplatīt atbilstošu informāciju saistībā ar uzņēmējdarbības un inovāciju programmu.

3. iedaļa

Gada darba programma

25. pants

Gada darba programma

Gada darba programmā saskaņā ar 10. pantā izklāstītajiem mērķiem detalizēti apraksta:

- a) pasākumus, kas vajadzīgi tās īstenošanai;
- b) prioritātes;
- c) kvalitatīvos un kvantitatīvos mērķus;
- d) piemērotus novērtējuma kritērijus, kā arī kvantitatīvos un kvalitatīvos rādītājus, lai analizētu sasniegto rezultātu efektivitāti, kas dos ieguldījumu īpašo programmu un visas Pamatprogrammas mērķu sasniegšanā;
- e) darbības grafikus;
- f) dalības noteikumus;
- g) pasākumu izvēles un novērtēšanas kritērijus.

Gada darba programmā ir skaidri jānosaka pasākumi, kuri veicina ekoinovācijas.

Gada darba programma neattiecas uz 24. pantā minētajām darbībām.

II NODAĻA

IKT politikas atbalsta programma

1. iedaļa

Mērķi un darbības jomas

26. pants

Izveide un mērķi

1. Ar šo izveido IKT politikas atbalsta programmu, lai atbalstītu IKT politiku.
2. IKT politikas atbalsta programmā paredzēti šādi pasākumi:
 - a) veicināt Vienotas Eiropas informācijas telpas izveidi un uzlabot IKT produktu un pakalpojumu un uz IKT balstīto produktu un pakalpojumu iekšējo tirgu;
 - b) inovāciju veicināšana, vairāk pielāgojot un investējot IKT;

- c) atvērtas informācijas sabiedrības, efektīvāku un produktīvāku pakalpojumu attīstība sabiedrības interešu jomās un dzīves kvalitātes uzlabošana.

3. Pasākumus, kas minēti 2. punktā, veic, jo īpaši pievēršot uzmanību izpratnes veidošanai un iespēju un priekšrocību sekmēšanai, kuras IKT sniedz iedzīvotājiem, valsts iestādēm un uzņēmumiem, īpaši MVU.

27. pants

Vienota Eiropas informācijas telpa

Rīcības mērķi attiecībā uz Vienotas Eiropas informācijas telpu ir šādi:

- a) nodrošināt bezproblēmu piekļuvi uz IKT balstītiem pakalpojumiem un izveidot piemērotus pamatnosacījumus ātrai, atbilstīgai un efektīvai integrētas digitālo sakaru sistēmu un pakalpojumu konverģencei, iekļaujot, cita starpā, savstarpējas izmantojamības, atklāto standartu izmantošanas, kā arī drošības un uzticamības aspektus;
- b) uzlabot nosacījumus digitālā satura attīstībai, ņemot vērā daudzvalodību un kultūru daudzveidību;
- c) pārraudzīt Eiropas Informācijas sabiedrību, apkopojot datus un analizējot digitālo sakaru sistēmu pakalpojumu attīstību, pieejamību un izmantošanu, tostarp interneta attīstību, piekļuvi platjoslas pakalpojumiem un to ieviešanu, kā arī satura un pakalpojumu uzlabojumus.

28. pants

Inovāciju veicināšana, vairāk pielāgojot un investējot IKT

Rīcības mērķi attiecībā uz inovāciju veicināšanu, vairāk pielāgojot un investējot IKT, ir šādi:

- a) sekmēt inovācijas procesos, pakalpojumos un produktos, kas balstās uz IKT, jo īpaši MVU un sabiedriskos pakalpojumos, ņemot vērā nepieciešamās iemaņas;
- b) veicināt valsts un privātuzņēmumu mijiedarbību, kā arī partnerības, lai paātrinātu inovāciju ieviešanu un investīcijas IKT;
- c) veidot un sekmēt izpratni par iespējām un priekšrocībām, ko IKT un to jaunais lietojums sniedz iedzīvotājiem un uzņēmumiem, tostarp, stiprinot uzticēšanos un interesi par jaunām IKT, un Eiropas mērogā rosināt pārrunas par jaunām IKT tendencēm un attīstību.

29. pants

Atvērta informācijas sabiedrība, efektīvāka un produktīvāka pakalpojumu attīstība sabiedrības interešu jomās un dzīves kvalitātes uzlabošana

Rīcības mērķi attiecībā uz atvērta informācijas sabiedrības, efektīvāku un lietderīgāku pakalpojumu attīstību sabiedrības interešu jomās un dzīves kvalitātes uzlabošanu ir šādi:

- a) uzlabot IKT, tostarp, digitālā satura pieejamību, un digitālo līdzekļu lietotāju prasmes;
- b) pastiprināt uzticību un pašāvēību, kā arī atbalstīt IKT izmantošanu, jo īpaši akcentējot privātuma aizsardzības jautājumus;
- c) uzlabot elektronisko pakalpojumu kvalitāti, efektivitāti un pieejamību sabiedrības interešu jomās un sekmēt IKT izmantošanu ikdienā, tostarp, vajadzības gadījumā, Eiropas mēroga savstarpēji izmantojamus vai pārrobežu sabiedriskos pakalpojumus, kā arī elementus kopīgu interešu veicināšanai un apmaiņu ar paraugpraksi.

2. iedaļa

Īstenošana

1. apakšiedaļa

Projektu, paraugprakses darbību un nozaru tīklu īstenošana

30. pants

Vispārēji norādījumi

IKT politikas atbalsta programma tiek īstenota ar projektu, paraugprakses darbību un nozaru tīklu palīdzību, tostarp plaša mēroga testēšanas pasākumi un Eiropas dimensijas inovatīvu sabiedrisko pakalpojumu demonstrēšana.

Projekti, paraugprakses darbības un tematiski tīkli ir paredzēti, lai sekmētu uz IKT balstīto inovatīvu risinājumu izplatību un visefektīvāko izmantojumu, jo īpaši pakalpojumos sabiedrības interešu un MVU jomās. Kopienas atbalsts veicina arī darbību koordinēšanu un īstenošanu, lai dalībvalstīs attīstītu informācijas sabiedrību.

31. pants

Projekti, paraugprakses darbības un nozaru tīklu īstenošana

1. Atbalsta šādas darbības:

- a) īstenošanas projektus, izmēģinājuma projektus, projektus jaunu tehnoloģiju ieviešanai tirgū;
- b) paraugprakses darbības, lai izplatītu zināšanas un dalītos pieredzē visā Kopienā;

- c) nozaru tīklus ar noteiktu mērķi, kas apvieno dažādas ieinteresētās puses un tādējādi sekmē koordinēšanas pasākumus un zināšanu tālāknodošanu.

2. Projekti ir paredzēti inovāciju veicināšanai, tehnoloģiju nodošanai un jauno tehnoloģiju izplatīšanai, ko var pārņemt tirgū.

Kopiena var piešķirt subsīdijas, lai atbalstītu 1. punkta a) apakšpunktā minēto projektu budžetu.

3. Paraugprakses darbības veic kopās, risinot konkrētus tematus, kas saistīti ar nozaru tīkliem.

Kopienas ieguldījums 1. punkta b) apakšpunktā minētajās darbībās nepārsniedz tiešās izmaksas, kas ir obligātas vai atbilstošas, lai sasniegtu rīcības konkrētos mērķus.

4. Nozaru tīklus var savienot ar paraugprakses darbībām.

Atbalstu tematikas darbībām nosaka attiecībā uz papildu attaisnotām izmaksām par tīkla koordinēšanu un īstenošanu. Ar Kopienas ieguldījumu var segt šo pasākumu papildu attaisnotās izmaksas.

2. apakšiedaļa

Citi noteikumi

32. pants

Pieteikumi

Pieteikumos Kopienas atbalstam projektiem, paraugprakses darbībām un tematiskajiem tīkliem, kas minēti 31. pantā, iekļauj finansēšanas plānu, kurā uzskaitītas visas projektu finansējuma sastāvdaļas, tostarp no Kopienas pieprasītais finansiālais atbalsts un jebkuri atbalsta pieprasījumi no citiem avotiem. Pieteicējiem, iesniedzot pieteikumus cita veida Kopienas atbalstam, piemēram, pakalpojumiem vai pētījumiem, vajadzības gadījumā, arī var pieprasīt sniegt informāciju par finanšu plānu.

33. pants

Politikas analīze, attīstība un koordinācija ar valstīm, kas piedalās programmā

Lai atbalstītu politikas analīzi, attīstību un koordināciju ar valstīm, kas piedalās programmā, veic šādus pasākumus:

- a) pētījumi, datu vākšana, pārskati un publikācijas, kuru pamatā, ja iespējams, ir valsts statistika;
- b) tikšanās ar ekspertiem, tostarp ar valsts iestāžu ekspertiem, kā arī ar MVU un citu ieinteresēto pušu nosūtītajiem ekspertiem, konferences un citi pasākumi;
- c) izpratnes veidošana, sadarbības tīkla izveide un citi atbilstoši pasākumi;

d) valsts darbības izpildes rezultātu salīdzinošā novērtēšana un paraugprakses veicināšana, tostarp tās izplatīšana un ieviešana.

34. pants

Reklāma, saziņa, informācijas apmaiņa un izplatīšana

1. IKT politikas atbalsta programmas īstenošanas vai turpmāko darbību sagatavošanas atbalstam veic šādus pasākumus:

- a) reklāma, izplatīšana, informācija un saziņa;
- b) informācijas apmaiņa, zināšanas un pieredze, konferenču organizēšana, semināri, darba grupas un citas tikšanās un pasākumu kopu vadība.

2. Atbalstā nav iekļauti pasākumi, kas veltīti produktu, procesu vai pakalpojumu tirdzniecībai, tirgvedības darbībām un pārdošanas veicināšanai.

35. pants

Vispārējās intereses projekti: iepirkuma līgumi, pamatojoties uz tehniskām specifikācijām, kas noteiktas sadarbībā ar dalībvalstīm

Vajadzības gadījumā, lai sasniegtu IKT politikas atbalsta programmas mērķus, un ja pastāv skaidra vispārēja dalībvalstu interese par Eiropas mēroga produktu, pakalpojumu, svarīgāko pakalpojumu daļu ieviešanu vai to elementu izplatīšanu, Komisija var izveidot vispārējās intereses projektus, kas ietver vajadzīgos tehniskos un organizatoriskos uzdevumus. Lai nepieļautu darbību dublēšanos, ņem vērā jau pastāvošās ierotes.

Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm vienojas par šādu projektu vispārējām tehniskām specifikācijām un īstenošanas grafikiem. Pamatojoties uz šīm vispārējām tehniskām specifikācijām un īstenošanas grafikiem, par ko panākta vienošanās, Komisija izsludina konkursu šo projektu īstenošanai. Publisko konkursu procedūras veic tikai Komisija saskaņā ar Kopienas iepirkuma noteikumiem.

3. iedaļa

Gada darba programma

36. pants

Gada darba programma

Gada darba programmā detalizēti un saskaņā ar 26. pantā minētajiem mērķiem apraksta:

- a) pasākumus, kas vajadzīgi tās īstenošanai;
- b) prioritātes;
- c) kvalitatīvos un kvantitatīvos mērķus;

d) piemērotus novērtējuma kritērijus, kā arī kvalitatīvos un kvantitatīvos rādītājus, lai analizētu sasniegto rezultātu efektivitāti, kas dos ieguldījumu īpašo programmu un visas Pamatprogrammas mērķu sasniegšanā;

- e) darbības grafikus;
- f) dalības noteikumus;
- g) pasākumu izvēles un novērtēšanas kritērijus.

III NODAĻA

Programma "Saprātīga enerģija Eiropai"

1. iedaļa

Mērķi un darbības jomas

37. pants

Izveide un mērķi

1. Ar šo izveido programmu "Saprātīga enerģija Eiropai" energoefektivitātes, atjaunojamu enerģijas avotu un energoapgādes dažādošanas atbalstam. Programma sniegs ieguldījumu drošu un ilgtspējīgu enerģijas avotu nodrošināšanai Eiropā, vienlaikus uzlabojot Eiropas konkurētspēju.

2. Programma "Saprātīga enerģija Eiropai" paredz jo īpaši šādas darbības:

- a) sekmēt energoefektivitāti un saprātīgu enerģijas resursu izmantošanu;
- b) veicināt jaunus un atjaunojamus enerģijas avotus un atbalstīt energoapgādi;
- c) veicināt energoefektivitāti un jaunus un atjaunojamus enerģijas avotus transporta jomā.

38. pants

Operatīvie mērķi

Programmas "Saprātīga enerģija Eiropai" operatīvie mērķi ir:

- a) nodrošināt vajadzīgos elementus ilgtspējības uzlabošanai, pilsētu un reģionu potenciāla attīstību, kā arī tiesību aktu sagatavošanu, lai sasniegtu attiecīgos stratēģiskos mērķus; attīstīt līdzekļus un instrumentus, lai pārraudzītu un novērtētu Kopienas un dalībvalstu pieņemto pasākumu iedarbīgumu jomās, uz ko attiecas šī programma;
- b) palielināt dalībvalstīs investīcijas jaunās un produktīvās tehnoloģijās energoefektivitātes, atjaunojamu enerģijas resursu un energoapgādes jomās, tostarp transporta jomā, mazinot atšķirību starp inovatīvu tehnoloģiju sekmīgu demonstrējumu un to plaša mēroga efektīvu pārņemšanu

tirgū, lai sasniegtu līdzsvaru starp valsts un privātā sektora investīcijām, sekmētu svarīgākās tehnoloģijas, samazinātu izmaksas, iegūtu tirgus pieredzi un sniegtu ieguldījumu finanšu un citu risku un šķēršļu samazināšanā, kas kavē šāda veida investīcijas;

- c) novērst ar tehnoloģijām nesaistītus šķēršļus efektīvos un saprātīgos enerģijas ražošanas un patēriņa modeļos, veicināt institucionālās jaudas palielināšanu, tostarp vietējā un reģionu līmenī, kā arī izpratni, izmantojot tieši izglītības sistēmu, sekmējot pieredzes un zinātnības (*know-how*) apmaiņu starp galvenajiem tirgus dalībniekiem, uzņēmumiem un pilsoņiem, un stimulējot paraugprakses un labāko pieejamo tehnoloģiju izplatību, ar veicināšanas līdzekļiem Kopienas līmenī.

39. pants

Energoefektivitāte un resursu saprātīga izmantošana (SAVE)

Rīcībā sekmēt energoefektivitāti un saprātīgu enerģijas resursu izmantošanu ietilpst:

- a) palielināt energoefektivitāti un saprātīgu enerģijas izmantošanu jo īpaši būvniecības un rūpniecības nozarē, izņemot darbības, uz kurām attiecas 41. pants;
- b) atbalstīt tiesību aktu sagatavošanu un piemērošanu.

40. pants

Jauni un atjaunojami energoresursi (ALTENER)

Rīcībā sekmēt jaunus un atjaunojamus energoresursus ietilpst:

- a) palielināt jaunus un atjaunojamus enerģijas avotus centralizētā un decentralizētā elektroenerģijas, apkures un dzesēšanas ražošanā un tādējādi atbalstīt enerģijas avotu dažādošanu, izņemot darbības, kuras reglamentē 41. pants;
- b) integrēt jaunu un atjaunojamu enerģijas avotus vietējās vides un enerģijas sistēmās;
- c) atbalstīt tiesību aktu sagatavošanu un piemērošanu.

41. pants

Enerģētika transporta jomā (STEER)

Rīcībā veicināt energoefektivitāti un jaunus un atjaunojamus enerģijas avotus transporta jomā ietilpst:

- a) atbalstīt iniciatīvas attiecībā uz visiem enerģētikas aspektiem transporta jomā un degvielu dažādošanā;
- b) veicināt atjaunojamus kurināmos un energoefektivitāti transporta jomā;

- c) atbalstīt tiesību aktu sagatavošanu un piemērošanu.

42. pants

Integrētas ierosmes

Rīcībā apvienot vairākas īpašas jomas, kas minētas 39., 40. un 41. pantā vai kas attiecas uz noteiktām Kopienas prioritātēm, ietilpst:

- a) energoefektivitātes un atjaunojamu enerģijas avotu integrācija vairākās ekonomikas nozarēs;
- b) vairāku instrumentu, rīku un dalībnieku apvienošana vienā darbībā vai projektā.

2. iedaļa

Īstenošana

43. pants

Reklāmas un izplatīšanas projekti

Atbalsta šādas darbības:

- a) stratēģiskus pētījumus, ņemot vērā kopīgi izmantojamās analīzes, regulāru tirgus attīstības pārraudzību un tendences enerģētikā, lai sagatavotu turpmākos vai pārskatītu jau pieņemtos tiesību aktus, tostarp tiesību aktus par iekšējā tirgus darbību, lai īstenotu vidēja un ilga termiņa ilgtspējīgas attīstības stratēģiju enerģētikas jomā, kā arī sagatavotu ilgtermiņa brīvprātīgas saistības ar rūpniecību un citām ieinteresētajām pusēm, un izstrādātu standartu, marķējuma un sertificēšanas sistēmas, attiecīgā gadījumā arī sadarbojoties ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām;
- b) ilgtspējīgas enerģijas attīstības struktūru un instrumentu izveide, paplašināšana vai reorganizācija, tostarp enerģijas apsaimniekošana vietējā un reģionu līmenī un atbilstīgu finanšu produktu un tirgus instrumentu izstrāde, balstoties uz iepriekšējo un pašreizējo tīklu izveides pieredzi;
- c) ilgtspējīgu energosistēmu un iekārtu veicināšana, lai paātrinātu to nonākšanu tirgū un veicinātu ieguldījumus, kas atvieglo efektīvāku tehnoloģiju pāreju no demonstrējuma līmeņa uz tirgdarbību, veicinātu reklāmas kampaņas un institucionālās kapacitātes radīšanu;
- d) informācijas, izglītības un mācību struktūru attīstība; rezultātu izmantošana, zinātnības (*know-how*) un paraugprakses veicināšana un izplatīšana, iesaistot patērētājus, pasākumu un projektu rezultātu izplatīšana un sadarbība ar dalībvalstīm, izmantojot operatīvos tīklus;

- e) Kopienas tiesību aktu īstenošanas un ietekmes pārraudzība un atbalsta pasākumi.

44. pants

Projekti jaunu tehnoloģiju ieviešanai tirgū

Kopiena nodrošina atbalstu projektiem, kas saistīti ar Kopienai būtisku inovatīvu paņēmieni, procesu, produktu vai prakses ieviešanu tirgū, kuriem jau ir notikuši veiksmīgi tehniski demonstrējumi. Tos izstrādās, lai veicinātu šādu paņēmieni, procesu, ražojumu vai prakses plašu izmantošanu dalībvalstīs un atvieglotu to ieviešanu tirgū.

3. iedaļa

Gada darba programma

45. pants

Gada darba programma

Gada darba programmā saskaņā ar 37. pantā minētajiem mērķiem detalizēti apraksta:

- pasākumus, kas vajadzīgi tās īstenošanai;
- prioritātes;
- kvalitatīvos un kvantitatīvos mērķus;
- piemērotus novērtējuma kritērijus, kā arī kvalitatīvos un kvantitatīvos rādītājus, lai analizētu sasniegto rezultātu efektivitāti, kas dos ieguldījumu īpašo programmu un visas Pamatprogrammas mērķu sasniegšanā;
- darbības grafikus;
- dalības noteikumus;
- pasākumu izvēles un novērtēšanas kritērijus.

III SADAĻA

VISPĀRĪGI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

46. pants

Komitejas

- Komisijai palīdz šādas komitejas:
 - uzņēmējdarbības un inovāciju programmas komiteja, ko sauc par EIP pārvaldības komiteju (EIPC);
 - IKT politikas atbalsta programmas komiteja, ko sauc par IKT pārvaldības komiteju (ICTC);
 - programmas "Saprātīga enerģija Eiropai" komiteja, ko sauc par IEE pārvaldības komiteju (IEEC).

Pamatprogrammas dažādo elementu pilnīgu koordināciju un sadarbību, tostarp tās stratēģisko vadību, veic Komisija, kurai palīdz EIPC, cieši sadarbojoties ar ICTC un IEEC.

2. Panta 1. punktā minētajām komitejām piemēro Lēmuma 1999/468/EK 4. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

Lēmuma 1999/468/EK 4. panta 3. punktā paredzētais termiņš ir trīs mēneši.

3. Panta 1. punktā minētās komitejas pieņem savu reglamentu.

47. pants

Lietotāja rokasgrāmata

1. Pēc Pamatprogrammas stāšanās spēkā Komisija publicēs saprotamu un viegli lietojamu lietotāja rokasgrāmatu, nosakot skaidru, vienkāršu un pārskatāmu galveno principu kopumu atbalsta saņēmēju dalībai Pamatprogrammā. Lietotāja rokasgrāmata jo īpaši atvieglo MVU dalību programmā.

2. Komisija nodrošina to, ka laiks starp pieteikumu iesniegšanu un izvērtēšanas rezultātu paziņošanu, ir pēc iespējas īsāks. Izvērtēšanas rezultātus nosūta saprātīgā laika periodā.

48. pants

Stratēģiskā padomdevēja valde konkurētspējas un inovāciju jautājumos

Komisija konsultējas ar Stratēģisko padomdevēju valdi konkurētspējas un inovāciju jautājumos, kurā darbojas rūpniecības un uzņēmumu asociāciju pārstāvji, arī tie, kas pārstāv MVU, un citi eksperti. Ekspertiem vajadzētu būt zināšanām saistībā ar nozarēm un jautājumiem, uz kuriem attiecas Pamatprogramma, tostarp, par finansēšanu, IKT, enerģētiku un ekoinovācijām.

49. pants

Atcelšana

Ar šo Lēmumu 96/413/EK tiek atcelts.

50. pants

Pārejas posma noteikumi

Atbilstoši mērķim, kas minēts 27. panta b) apakšpunktā, ieviešanas pasākumus veic saskaņā ar Lēmumu Nr. 456/2005/EK līdz 2008. gada 31. decembrim.

Tādēļ darbības, kas uzsāktas saskaņā ar Lēmumu Nr. 456/2005/EK minētajā dienā vai pēc tās, pārvalda saskaņā ar minēto lēmumu, izņemot to, ka komiteju, kas izveidota ar

minēto lēmumu, aizstāj ICTC komiteja, kas izveidota ar šā lēmuma 46. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

Attiecībā uz 21. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajiem pakalpojumiem Komisija līdz 2007. gada 31. decembrim drīkst turpināt *Euro Info* centra tīkla darbību un slēgt ar dalībvalstīm ikgadējos īpašos dotāciju līgumus, kurus finansē saskaņā ar šo Pamatprogrammu, kā arī turpināt uzsāktās darbības, kas attiecas uz to daudzgadu programmu uzņēmējdarbībai un uzņēmējiem, ko izveidoja ar Lēmumu 2000/819/EK.

51. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Strasbūrā, 2006. gada 24. oktobrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
J. BORRELL FONTELLES

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
P. LEHTOMÄKI

*I PIELIKUMS***Paredzamais budžeta sadalījums**

Paredzami budžeta piešķirumi īpašajām programmām ir šādi:

- a) 60 % no kopējā budžeta uzņēmējdarbības un inovāciju programmai, no kuriem aptuveni viena piektā daļa paredzēta, lai veicinātu ekoinovācijas;
 - b) 20 % no kopējā budžeta IKT politikas atbalsta programmai;
 - c) 20 % no kopējā budžeta programmai "Saprātīga enerģija Eiropai".
-

II PIELIKUMS

Īstenošanas pasākumi 17. pantā noteiktajiem Kopienas MVU finanšu instrumentiem

1. VISIEM KOPIENAS MVU FINANŠU INSTRUMENTIEM KOPĒJI PASĀKUMI

A. **Budžets**

Budžeta piešķirums sedz pilnas katra instrumenta izmaksas, ieskaitot maksājumu saistības pret finanšu starpniekiem, piemēram, zaudējumus no garantijām, pārvaldības maksu EIF un starptautiskajām finanšu institūcijām, kas pārvalda Savienības resursus, kā arī jebkuras citas attaisnotās izmaksas vai izdevumus.

Jāsaglabā iespēja elastīgi pārcelt resursus no viena instrumenta uz citu, lai reaģētu uz jaunām tendencēm un mainīgiem tirgus apstākļiem Pamatprogrammas darbības laikā.

B. **Trasta konti**

EIF un attiecīgās starptautiskās finanšu institūcijas izveido atsevišķus trasta kontus ar katru instrumentu saistīto budžeta līdzekļu glabāšanai. Par noguldījumu šādos kontos var maksāt procentus. Līdz 2013. gada 31. decembrim vai šajā dienā saņemtos procentus var pievienot resursiem un izmantot attiecīgā instrumenta vajadzībām.

Maksājumus, ko veic pilnvarotais, lai pildītu maksājumu saistības finanšu starpniekiem, debitē no atbilstoša trasta konta. Summas, kas pilnvarotajam jāieskaita atpakaļ Eiropas Savienības vispārējā budžetā, pilnvarotā pārvaldības maksas un citas attaisnotās izmaksas un izdevumus debitē no trasta konta saskaņā ar noteikumiem, kas noteikti līgumos starp Komisiju un pilnvaroto. Trasta kontā kreditē no Komisijas saņemtos līdzekļus, procentus un – atkarībā no instrumenta – ieņēmumus no veiktajiem ieguldījumiem (*GIF*) vai saistību un garantiju maksām, kā arī citus debitoru parādus (*MVUG* mehānisms).

Pēc 2013. gada 31. decembra visus trasta kontu atlikumus, izņemot līdzekļus, kas paredzēti ieguldīšanai un vēl nav debitēti, un līdzekļus, no kuriem pamatoti jāsedz attaisnotās izmaksas un izdevumi, ieskaita atpakaļ Eiropas Savienības vispārējā budžetā.

C. **Maksas**

Instrumentu darbībai piemēro atbilstošu maksu politiku. Komisija nosaka maksas saskaņā ar tirgus praksi un ņem vērā šādus kritērijus:

- attiecīgā instrumenta darbības vispārējais ilgums un atbilstošās uzraudzības prasības, kas attiecināmas uz laiku pēc budžeta saistību posma,
- valstis, kurām ir tiesības saņemt atbalstu,
- instrumenta inovācijas un sarežģītības pakāpe,
- ar to saistīto pasākumu skaits, piemēram, tirgus izpēte, starpnieku izvēle un apspriedes ar tiem, darījumu strukturēšana, slēgums, uzraudzība un ziņošana.

D. **Pārredzamība un izpratnes veidošana**

Katrs starpnieks nodrošina atbilstīgā Kopienas sniegtā atbalsta pārskatāmību un pārredzamību, tostarp atbilstošu informāciju par finansējuma iespējām, kas pieejams Pamatprogrammā.

Jānodrošina, ka finanšu galīgie saņēmēji, jo īpaši MVU, tiek atbilstoši informēti par pieejamā finansējuma iespējām.

2. GIF ĪSTENOŠANA

A. Ievads

Komisija un EIF vienojas par uzticības darījumu, pārvaldības un uzraudzības aspektiem. Komisija piemēro īpašas vadlīnijas par finanšu līdzekļu pārvaldību.

B. Starpnieki

GIF 1 un GIF 2 ir paredzēts komerciāli orientētiem starpniekiem, ko pārvalda neatkarīgas grupas, apvienojot atbilstošu prasmju un pieredzes kombināciju. Starpniekus izrauga atbilstīgi labākajai uzņēmējdarbības un tirgus praksei, ievērojot caurskatāmības un diskriminācijas aizlieguma principu un izvairoties no jebkāda interešu konflikta, ņemot vērā nolūku strādāt ar dažādiem specializētajiem fondiem vai tamlīdzīgām struktūrām.

C. Atbilstības kritēriji

GIF papildina uz pašu resursiem balstītus pasākumus, ko veic EIB grupa, ieskaitot EIF, pieņemot investīciju politiku, kas saistīta ar augstāka riska profilu gan attiecībā uz starpniekfondiem, gan to investīciju politikām.

GIF 1

GIF 1 investē riska kapitāla starpniekfondos un citos investīciju instrumentos, kas investē MVU ar darbības pieredzi līdz 10 gadiem, parasti sākot no pirms-A (sagatavošanas) un A (agrīnās stadijas) posmiem un vajadzības gadījumā nodrošinot papildu investīcijas. Parastais maksimālais kopējais investīciju apjoms riska kapitāla starpniekfondos parasti ir 25 % no attiecīgā fonda kopējā kapitāla vai līdz 50 % jauniem fondiem, kam var būt īpaši liela veicinošā nozīme konkrētas tehnoloģijas vai noteikta reģiona riska kapitāla tirgus attīstībā, kā arī saistībā ar privātpersonu investīciju instrumentiem. Maksimālais kopējais investīciju apjoms riska kapitāla starpniekfondos ir 50 % gadījumos, kad fonda investīcijas galvenokārt saistītas ar ekoinovāciju jomā aktīviem MVU. Vismaz 50 % no jebkurā fondā investētā kapitāla nodrošina ieguldītāji, kas darbojas normāliem tirgus nosacījumiem atbilstošos apstākļos (saskaņā ar "tirgus ekonomikas investētāju principu") neatkarīgi no to investētāju tiesiskā statusa un īpašumtiesību struktūras, kuri nodrošina šo kapitāla daļu. Saistību apjoms atsevišķā fondā nepārsniedz EUR 30 miljonus. GIF 1 var izdarīt kopīgas investīcijas ar EIF pašu resursiem vai resursiem saskaņā ar EIB pilnvarojumu, vai citiem EIF pārvaldītiem resursiem.

GIF 2

GIF 2 investē riska kapitāla starpniekfondos, kas investē MVU, galvenokārt B un C (paplašināšanas) posmos. Maksimālais kopējais investīciju apjoms riska kapitāla starpniekfondos parasti ir 15 % no attiecīgā fonda kopējā kapitāla vai līdz 25 % šādos gadījumos:

- jauni fondi, kam var būt īpaši liela veicinošā nozīme konkrētas tehnoloģijas vai noteikta reģiona riska kapitāla tirgus attīstībā,
- fondi, kuru investīcijas galvenokārt saistītas ar ekoinovāciju jomā aktīviem MVU,
- fondi, ko izveido pirmreizējās pārvaldības grupas.

Veicot GIF 2 resursu līdzinvestīcijas ar EIF pašu resursiem vai resursiem saskaņā ar EIB pilnvarojumu, vai citiem EIF pārvaldītiem resursiem, GIF 2 maksimālais ieguldījums ir 15 %. Vismaz 50 % no jebkurā fondā investētā kapitāla nodrošina ieguldītāji, kas darbojas normāliem tirgus nosacījumiem atbilstošos apstākļos (saskaņā ar "tirgus ekonomikas investētāju principu") neatkarīgi no to investētāju tiesiskā statusa un īpašumtiesību struktūras, kuri nodrošina šo kapitāla daļu. Saistību apjoms atsevišķā fondā nepārsniedz EUR 30 miljonus.

D. Investīciju līdzvērtība

Saskaņā ar GIF veiktās investīcijas starpniekfondā ir līdzvērtīgas privātajām investīcijām.

E. Galvenais investors

Jaunajos fondos, kam var būt īpaši liela veicinošā nozīme konkrētas tehnoloģijas vai noteikta reģiona riska kapitāla tirgus attīstībā, EIF var iesaistīties kā galvenais investors.

F. Nosacījumu pārredzamība

EIF nodrošina, ka noteikumi un nosacījumi finansēšanai saskaņā ar *GIF 1* un *GIF 2* ir pārredzami un saprotami.

G. GIF darbības ilgums

GIF ir ilgtermiņa mehānisms, kas parasti aizņem 5 līdz 12 gadu pozīcijas starpniekfondos. Jebkurā gadījumā *GIF* investīciju laiks nepārsniedz 19 gadus no dienas, kurā parakstīts deleģēšanas līgums starp Komisiju un EIF. Līgumos starp EIF un starpniekiem jānosaka piemērotas pārtraukšanas stratēģijas.

H. Investīciju realizēšana

Tā kā lielākā daļa saskaņā ar *GIF* veicamo investīciju ir biržā nekotējamās un nelikvidās kapitāla daļas, šīs investīcijas veiks, ņemot vērā to ieņēmumu sadalījumu, ko starpnieks saņēmis, pārdodot savas investīcijas mazos un vidējos uzņēmumos.

I. Ieņēmumu no veiktajām investīcijām atkārtota investēšana

Ieņēmumus, tostarp EIF līdz 2013. gada 31. decembrim saņemtās dividendes un atmaksājumus, pievieno *GIF* resursiem un izmanto *GIF* vajadzībām.

3. MVUG MEHĀNISMA ĪSTENOŠANA**A. Ievads**

Komisija un EIF vienojas par uzticības darījumu, pārvaldības un uzraudzības aspektiem un tie ir saskaņā ar normālas komercdarbības praksi. Komisija piemēro īpašas finanšu līdzekļu pārvaldības pamatnostādnes.

B. Starpnieki

Starpniekus izvēlas no garantiju programmām, kas jau darbojas vai ir izveidotas valstīs, kurām ir tiesības pretendēt uz atbalstu, tostarp savstarpēju garantiju organizācijām, un jebkurām citām atbilstošām finanšu iestādēm. Atlases procedūrā ievēro caurskatāmības un diskriminācijas aizlieguma principu un izvairās no jebkāda interešu konflikta.

Starpniekus izraugās saskaņā ar tirgus paraugpraksi, ņemot vērā to ietekmi:

- uz finansējuma apjomu (parādi, pašu kapitāls vai kvazikapitāls), kas pieejams MVU, un/vai
- uz MVU piekļuvi finansējumam, un/vai
- uz attiecīgā starpnieka riska uzņemšanos, finansējot MVU.

C. Atbilstība

Finanšu kritērijus, kas reglamentē MVU finansēšanas pieļaujamību attiecībā uz garantijām saskaņā ar MVUG mehānismu, nosaka atsevišķi katram starpniekam, ņemot vērā to darbību, lai finansējums attiektos uz cik vien iespējams daudziem MVU. Šie noteikumi atspoguļo attiecīgās teritorijas tirgus nosacījumus un praksi.

Atbalstāms ir finansējums materiālo un nemateriālo aktīvu iegādei, ieskaitot inovāciju pasākumus, tehnoloģiju attīstībai, kā arī licenču iegādei.

Ar ceturto MVUG daļu – d) MVU aizņēmuma finanšu portfeļa pārvēršana vērtspapīros – saistītie kritēriji ietver individuālus un daudzu tirgotāju darījumus, kā arī daudzvalstu darījumus. Atbilstības kritērijus nosaka, ievērojot tirgus paraugpraksi, jo īpaši attiecībā uz kredītu kvalitāti un riska diversifikāciju ar vērtspapīriem nodrošinātam portfelim.

D. **Garantiju noteikumi**

Garantijas, ko Komisijas vārdā sniedz EIF saskaņā ar a) aizņēmuma finansēšanas, b) mikrokrēdīta un c) pamatkapitāla vai kvazipamatkapitāla MVUG mehānisma daļām, sedz daļu no riska, ko uzņemas finanšu starpnieks individuālu darījumu finanšu portfelī. Ceturtā MVUG mehānisma daļa – d) pārvēršana vērtspapīros – ietver dažu tādu ar vērtspapīriem nodrošinātu daļu riska dalīšanu, kas ir vecākas par pirmo zaudējumu, vai pirmā zaudējuma nozīmīgas daļas riska atstāšanu tā radītājam un atlikušās daļas riska dalīšanu.

Garantijas, ko sniedz EIF saistībā ar a) aizņēmuma finansēšanas, b) mikrokrēdīta un c) pamatkapitāla vai kvazipamatkapitāla MVUG mehānisma daļām, parasti ir līdzvērtīgas garantijām vai, attiecīgā gadījumā, finansējumam, ko nodrošina starpnieks.

EIF var noteikt finanšu starpniekam maksu, ko aprēķina no summām, kas paredzētas, bet nav izlietas saskaņā ar apstiprināto grafiku ("saistību maksas"), kā arī garantijas maksas. Tas var noteikt arī maksas atsevišķiem pārvēršanas vērtspapīros darījumiem.

E. **EIF segtais maksimālais uzkrāto zaudējumu apjoms**

MVUG mehānisma izmaksas no Eiropas Savienības vispārējā budžeta sedz tā, lai tās nekādā gadījumā nepārsniegtu MVUG mehānismam EIF paredzēto budžeta piešķirumu. Neparedzēto izdevumu saistības budžetā nav ietvertas.

EIF pienākums maksāt daļu no finansēšanas zaudējumiem starpniekam turpinās, līdz to maksājumu uzkrātais apjoms, kas veikti, lai segtu zaudējumus no konkrēta finansēšanas portfeļa, attiecīgā gadījumā atskaitot atbilstīgo zaudējumu atlīdzinājumu kopējo apjomu, sasniedz iepriekš paredzētu summu, pēc kuras sasniegšanas EIF garantiju automātiski dzēš.

F. **Zaudējumu atlīdzinājumi un citi ieņēmumi, kas iemaksājami trasta kontā**

Visus zaudējumu atlīdzinājumus, kas saņemti no starpnieka, kredītē trasta kontā un ņem vērā aprēķinot EIF segto maksimālo uzkrāto zaudējumu apjomu attiecībā uz starpnieku. Citus ieņēmumus, piemēram, saistību maksas un garantiju maksas, kredītē trasta kontā un – ja tie saņemti līdz 2013. gada 31. decembrim – pievieno MVUG mehānisma resursiem.

G. **MVUG mehānisma darbības ilgums**

Individuālo MVU garantiju termiņš var ilgt līdz 10 gadiem.

4. CBS ĪSTENOŠANA

A. **Ievads**

Sīki īstenošanas nosacījumi sagatavošanas kapitāla darbībai un partnerības darbībai, ieskaitot uzticības darījumu, pārvaldības un uzraudzības aspektus, jāparedz līgumā starp Komisiju un EIF vai attiecīgām starptautiskām finanšu iestādēm.

Starpniekus izraugās saskaņā ar tirgus paraugpraksi.

Atlases procedūrā tehniskās palīdzības sniegšanai ievēro pārredzamības un diskriminācijas aizlieguma principu un izvairās no jebkāda interešu konflikta.

B. **Sagatavošanas kapitāla darbība**

Sagatavošanas kapitāla darbību veic uz uzticības darījumu pamata. Budžeta piešķirums sedz darbības izmaksas pilnā apmērā, ieskaitot pārvaldības maksas un jebkuras attaisnotās izmaksas vai izdevumus. Piešķirumi tiek

sniegti, lai atbalstītu investīciju fondus, kas savās globālajā investīciju programmā ietver sagatavošanas kapitālu, sedzot daļu no attiecīgajām pārvaldības izmaksām.

C. Partnerības darbība

Partnerības darbību veic ar EIF vai attiecīgu starptautisku finanšu institūciju starpniecību. Tā ietver tehnisku palīdzību, pārvaldības maksas un citas attaisnotās izmaksas, kas saistītas ar atbalstu kapacitātes palielināšanai.

5. NOVĒRTĒŠANA

Ārējos novērtējumus veic neatkarīgi eksperti, ņemot vērā ar Padomes Lēmumu 98/347/EK (1998. gada 19. maijs) par pasākumiem par finanšu palīdzību inovatīviem un darbavietas radošiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) – Izaugsmes un nodarbinātības iniciatīva ⁽¹⁾ un uzņēmumu un uzņēmējdarbības daudzgadu programmu, īpaši attiecībā uz MVU. Ārējos novērtējumos izvērtē Kopienas finanšu instrumentu ietekmi uz MVU un sniedz sasniegto rezultātu kvalitatīvo un kvantitatīvo analīzi, jo īpaši izvērtējot katra instrumenta ieguldījuma efektivitāti, kā arī izmaksu un ieguvumu attiecību. Vērtējuma ziņojumos ietver statistikas datus par visu Savienību un par atsevišķām dalībvalstīm un citām valstīm, kas piedalās programmā, tostarp:

- GIF gadījumā – iesaistīto MVU un radīto darbavietu skaits,
- investīciju atdeves likme,
- MVUG mehānismam – aizdevumu skaits un vērtība, ko starpnieki snieguši MVU un iesaistīto MVU skaits, kā arī neatmaksāto aizdevumu skaits un vērtība,
- Sagatavošanas kapitāla darbībai – atbalstīto organizāciju skaits un sagatavošanas kapitāla investīciju apjoms,
- Partnerības darbībai – atbalstīto starpnieku un iesaistīto MVU skaits;
- konkrēti rezultāti saistībā ar ekoinovācijām.

Janodrošina atbilstoša publicitāte attiecībā uz ārējo vērtētāju ziņojumos ietvertajiem rezultātiem un secinājumiem, kā arī paraugprakses apmaiņai starp iesaistītajām personām.

⁽¹⁾ OV L 155, 29.5.1998., 43. lpp.

III PIELIKUMS

Sīki noteikumi 21. pantā noteiktajiem uzņēmumu un inovāciju atbalsta pakalpojumiem

- a) Informācijas, pieredzes apmaiņas, uzņēmumu sadarbības un starptautiskā tīkla izveides pakalpojumi
- ar iekšējā preču un pakalpojumu tirgus darbību un iespējām saistītās informācijas izplatīšana, tostarp, par iespējām piedalīties publiskā pasūtījuma konkursos,
 - ar MVU saistītu Kopienas programmu, iniciatīvu un politiku aktīva veicināšana un informācijas nodrošināšana MVU par pieteikšanās procedūru šādām programmām,
 - darbības instrumenti, lai noteiktu pastāvošās likumdošanas ietekmi uz MVU,
 - dalība Komisijas īstenoto ietekmes novērtējumu pētījumu veikšanā,
 - citu atbilstošu līdzekļu izmantošana, lai iesaistītu MVU Eiropas politikas veidošanā,
 - palīdzība MVU pārrobežu darbību un starptautisko tīklu izvēršanā,
 - atbalsts MVU, lai ar piemērotiem līdzekļiem atrastu attiecīgus biznesa partnerus no privātā vai valsts sektora.
- b) Pakalpojumi inovācijām, kā arī tehnoloģiju un zināšanu tālāk nodošanai
- informācijas izplatīšana un informētības vairošana attiecībā uz inovāciju politikām, tiesību aktiem un atbalsta programmām,
 - iesaistīšanās pētījumu rezultātu izplatīšanā un izmantošanā,
 - starpniecības pakalpojumu sniegšana tehnoloģiju un zināšanu pārņemšanā un visu veidu inovāciju jomas dalībnieku partnerību veidošanā,
 - uzņēmumu, jo īpaši MVU, kapacitātes stimulēšana attiecībā uz spēju rast inovatīvus risinājumus,
 - pasākumi, lai sekmētu saistību ar citiem pakalpojumiem inovāciju jomā, tostarp, ar pakalpojumiem intelektuālā īpašuma jomā.
- c) Pakalpojumi, kas veicina MVU dalību Septītajā PTA pamatprogrammā
- pasākumi MVU informētības paaugstināšanai par Septīto PTA pamatprogrammu,
 - palīdzība MVU, lai tie noteiktu savas vajadzības saistībā ar pētījumiem un tehnoloģisko attīstību un lai tie atrastu attiecīgus partnerus,
 - palīdzība MVU, gatavojot un koordinējot projektu pieteikumus dalībai Septītajā PTA pamatprogrammā.
-